2. Всесоюзная библиотека

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 256 (5930) | 5 лістапада 1937 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

НАПЯРЭДАДНІ ВЯЛІКАГА СВЯТА

Праз два дні — 7 лістапада — у гарадах, сёлах і вёсках неасяжнага Совецкага Саюза мільёны совецкага люду выйдуць на лікуючыя, святочна ўпрыгожаныя вуліцы, каб радасна святкаваць 20-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі, каб дэманстраваць маналітнасць, згуртаванасць і адзінства працоўных, сваю вялікую любоў і адданасць Сталінскаму ЦК і совецкаму ўраду, вялікаму правадыру народаў таварышу Сталіну, сваю бязмежную любоў да радзімы, сваю ненавісць да подлых ворагаў народа.

20 год прайшло з таго часу, калі рускі рабочы клас у саюзе з беднейшым сялянствам навекі знішчыў лад эксплаатацыі і ўціску, стварыў уладу Советаў і ўзняў над адной шостай часткай зямнага шара сцяг соцыялізма.

Вось ужо дваццаць год, як над нашай краінай горда рэе вялікі непераможны сцяг Маркса—Энгельса—Леніна, усяляючы страх і ненавісць ва ўсіх ворагаў, выклікаючы любоў і гордасць у працоўных усяго свету.

Соцыялізм у СССР перамог канчаткова і беспаваротна. Навекі знік лад соцыяльнага і нацыянальнага прыгнечання, лад панавання невялікай кучкі паразітаў над мільёнамі працоўнага народа.

Ніколі з памяці народаў Совецкага Саюза не згладзяцца тыя незабыўныя Кастрычніцкія дні 1917 года, калі партыя большэвікоў, кіруемая геніямі чалавецтва, найвялікшымі стратэгамі рэвалюцыі Леніным і Сталіным, павяла працоўных на рашаючы штурм цвярдынь капітала, калі рухнуў стары свет эксплаатацыі, ненавісці і пакут.

За два дзесяцігоддзі ў крывавай барацьбе з цёмнымі сіламі старога свету, у герaічнай упартай барацьбе з ворагамі партыі і народа створана соцыялістычная дзяржава, у якой знішчаны эксплаататарскія класы, знішчана ўсякая магчымасць эксплаатацыі чалавека чалавекам.

Вялікае сусветнагістарычнае значэнне Кастрычніцкай рэвалюцыі. «Мы, — пісаў Ленін, — паднялі да свабоды і да самастойнага жыцця самыя ніжэйшыя з прыгнечаных царызмам і буржуазіяй пластоў працоўных мас. Мы ўзялі і ўмацавалі Совецкую рэспубліку, новы тып дзяржавы, няўмерна больш высокі і дэмакратычны, чым лепшыя з буржуазна парламентарных рэспублік. Мы ўстанавілі дыктатуру пролетарыята, падтрыманага беднейшым сялянствам, і пачалі шырока задуманую сістэму соцыялістычных пераўтварэнняў. Мы абудзілі веру ў свае сілы і запалілі агонь энтузіязма ў мільёнах і мільёнах рабочых усіх краін».

20 год у нашай краіне таржаствуе дыктатура рабочага класа, таржаствуе ў пераможных лічбах соцыялістычнай індустрыялізацыі, калгаснага будаўніцтва, у квітнеючай культуры шматлікіх народаў, у гіганцкім росце людзей.

Замест старой жабрацкай, убогай, бяссільнай Расіі, узнікла магутная, багатая краіна соцыялізма, магутная індустрыяльная дзяржава; краіна самага перадавога ў свеце буйнага земляробства. Новыя фабрыкі і заводы, новыя гарады, магутныя каналы, гіганцкія электрастанцыі змянілі твар, выклікалі да жыцця абшырныя раёны краіны. Знікла беспрацоўе.

Няма больш у нашай краіне жабрацкіх вёсак. Няма ў нашых вёсках больш беднякоў, бясконных, беззямельных. Калгаснае сялянства жыве заможным, культурным жыццём.

Няма ў нашай краіне класаў эксплаататараў і эксплаатуемых. Ёсць класы саюзнікаў — рабочых і сялян, якія дружна будуюць новае соцыялістычнае грамадства. Створан грамадскі лад, пры якім расце і расцвітае соцыялістычная культура ўсіх народаў неасяжнага Совецкага Саюза. Кастрычніцкая рэвалюцыя абудзіла народы да вялікай творчасці, — з перамогай рабочага класа і сялянства вякамі скованая народная энергія прарвалася з гіганцкай сілай.

«Наша рэвалюцыя з'яўляецца адзінай, якая не толькі разбіла аковы капіталізма і дала народу свабоду, але паспела яшчэ даць народу матэрыяльныя ўмовы для заможнага жыцця. У гэтым сіла і непераможнасць нашай рэвалюцыі» **(Сталін).**

Нідзе ў свеце няма такой дружбы паміж народамі. Нідзе ў свеце няма такой магутнай арміі, якая складаецца з лепшых сыноў рабочага класа і калгаснага сялянства.

Совецкая Беларусь — адна з 11 саюзных рэспублік, былая калонія царызма, жабрацкая, аграрная краіна — ператварылася ў квітнеючую індустрыяльна-калгасную рэспубліку, фарпост соцыялізма на заходніх рубяжах Совецкага Саюза.

У вялікай Сталінскай Канстытуцыі — хартыі вольнасцей совецкага народа — залатымі літарамі запісаны гістарычныя заваёвы совецкага народа.

Подлыя ворагі — троцкісцка-бухарынскія бандыты і дыверсанты — хацелі знішчыць наша шчаслівае жыццё, хацелі накінуць ярмо капіталізма на шыю працоўных. Яны імкнуліся аднавіць у нашай краіне ўладу памешчыкаў і капіталістаў.

Пільныя совецкія разведчыкі, мужныя чэкісты, на чале са сталінскім наркомам тав. Н. І. Ежовым, пад кіраўніцтвам партыі, выкрываюць злачынныя гнёзды фашысцкіх шпіёнаў, знішчаюць подлых гадзюк, выкараняюць усіх ворагаў народа. Увесь совецкі народ, адзіны ў сваёй ненавісці да подлых наймітаў фашысцкіх ахранак, горача вітае бясстрашных барацьбітоў з гнуснымі выродкамі чалавецтва.

Вось чаму на перадвыбарчых сходах, прысвечаных выбарам у вышэйшы орган дзяржаўнай улады соцыялістычнай краіны — Вярхоўны Совет СССР, — з такой любоўю, з такім энтузіязмам вымаўляецца імя таварыша Сталіна і яго саратнікаў. Вось чаму сваім першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета працоўныя вылучаюць Вялікага Сталіна, таго, хто даў ім шчаслівае, радаснае жыццё.

Для партыі Леніна—Сталіна, для совецкай улады няма другіх клопатаў, другога шчасця, як шчасце працоўных. Усе 20 год будаўніцтва новага, соцыялістычнага ладу напоўнены барацьбой за лепшае жыццё, за дабрабыт народа.

Апошнія пастановы совецкага ўрада аб павышэнні зарплаты нізкааплачваемым фабрычна-заводскім рабочым і служачым і аб ільготах калгаснікам і аднаасобнікам па малакопастаўках прадыктованы клопатамі аб далейшым паляпшэнні матэрыяльных умоў шырокіх народных мас.

Праменістым маяком узвышаецца СССР сярод цёмнага бушуючага мора капіталістычнага грамадства. Да гэтага маяка з вялікай надзеяй і любоўю накіраваны ўзрокі працоўных і прыгнечаных усяго свету. СССР — несакрушальная крэпасць соцыялізма. СССР — аплот міру, нястомны абаронца мірных народаў супроць фашысцкага варварства, супроць падпальшчыкаў вайны.

20-годдзе Кастрычніка — вялікае свята ўсіх працоўных, прыгнечаных усяго свету.

У шматлікіх прывітаннях да совецкага народа ў дзень яго вялікага свята працоўныя капіталістычных краін выказваюць сваю пашану, сваю гарачую любоў да краіны пераможнага соцыялізма.

«Совецкі Саюз устае перад вачыма французскага народа, як краіна дэмакратыі, свабоды і міру. Совецкі Саюз сваёй стрыманасцю, сваёй мудрасцю, сваёй разважлівасцю і сваёй магутнасцю аказаў найвялікшыя паслугі справе міру. Цэнтральны Камітэт, упэўнены ў тым, што ён выказвае пачуцці французскага народа... выражае Совецкаму Саюзу сваю глыбокую ўдзячнасць», — гаворыцца ў прывітанні Цэнтральнага Камітэта компартыі Францыі.

«...Нас натхняе ваша салідарнасць і ваш прыклад. На вуліцах нашай сталіцы сярод разрываў фашысцкіх снарадаў увесь мадрыдскі народ шануе совецкі народ», — гаворыцца ў прывітанні Мадрыдскага камітэта іспанскай комуністычнай партыі.

У вялікі гістарычны дзень 20-й гадавіны Кастрычніка дружнымі, згуртаванымі, маляўнічымі калонамі ўсе працоўныя нашай краіны — рабочыя, калгаснікі, совецкая інтэлігенцыя, студэнцтва, наша шчаслівая моладзь, наша слаўная Чырвоная Армія — будуць дэманстраваць сваю магутнасць, сваё нязломнае адзінства, сваю любоў да Вялікага Сталіна, сваё імкненне да міру, сваю бязмерную ненавісць да ворагаў, сваю ўсямерную гатоўнасць са зброяй у руках абараняць вялікія заваёвы Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі.

Урачыста, радасна, весела сустрэнем вялікае 20-годдзе — свята ўсяго працоўнага чалавецтва.

ПРЫВІТАННЕ ЦК КОМПАРТЫІ ФРАНЦЫІ НАРОДАМ СССР

ПАРЫЖ, 3 лістапада. (БЕЛТА). Орган компартыі «Юманітэ» апублікаваў наступнае прывітанне Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі Францыі народам Совецкага Саюза:

«Цэнтральны камітэт комуністычнай партыі Францыі далучаецца да захапляючых маніфестацый, прысвечаных 20-годдзю слаўнай Кастрычніцкай рэвалюцыі 1937 года.

Ён вітае совецкіх грамадзян з іх бліскучымі перамогамі, атрыманымі ў галіне прамысловасці, сельскай гаспадаркі, літаратуры, навукі і мастацтва дзякуючы геніяльным указанням двух вялікіх барацьбітоў за соцыялізм — Леніна і Сталіна.

Совецкі Саюз устае перад вачыма французскага народа, як краіна дэмакратыі, свабоды і міру».

Далей у прывітанні гаворыцца:

«Краіна дэмакратыі, свабоды і міру — Совецкі Саюз сваёй эканамічнай і ваеннай магутнасцю ўздвігае перагароду супроць фашысцкіх атрэсараў у Абісініі, Іспаніі і Кітаі, супроць гітлераўскіх падпальшчыкаў вайны, супроць іх подлых агентаў — контррэволюцыйных троцкісцкіх шпіёнаў.

Совецкі Саюз сваім халоднакроўем, сваёй мудрасцю, сваім благаразум'ем і сваёй магутнасцю аказаў найвялікшыя паслугі справе міру.

Цэнтральны камітэт, упэўнены ў тым, што ён выказвае пачуцці французскага народа, больш чым калі-небудзь адданага народнаму фронту і поўнага рашучасці ісці наперад па шляху дэмакратыі, свабоды і міру, выказвае Совецкаму Саюзу сваю найглыбейшую прызнацельнасць.

Няхай жыве франка-совецкая дружба, аплот міру!

Няхай жыве Совецкі Саюз!

Няхай жыве вялікая партыя большэвікоў!

Няхай жыве вялікі майстар перамог таварыш Сталін!».

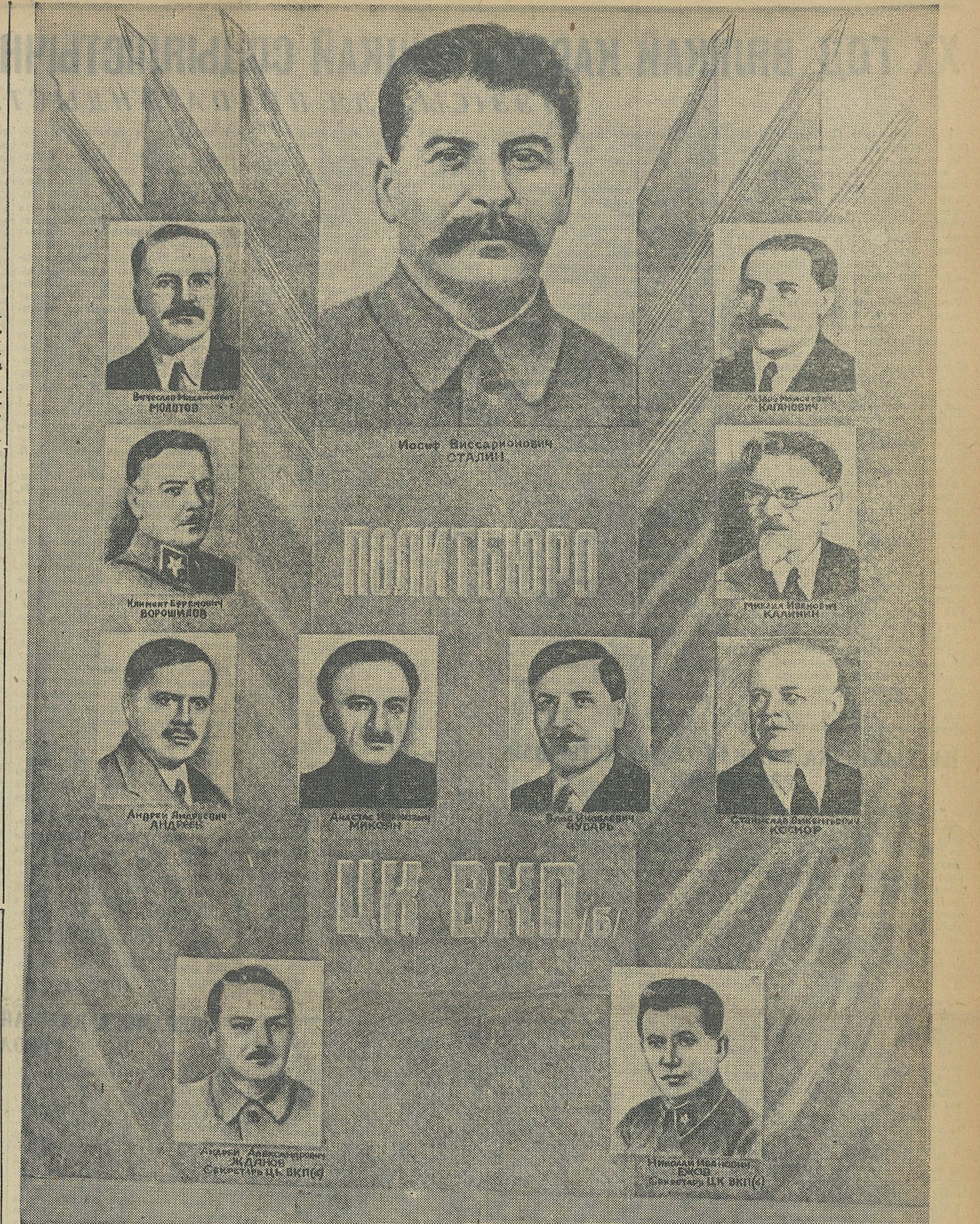

ПЛАКАТ, ВЫПУШЧАНЫ ІЗОГІЗАМ У СУВЯЗІ З ВЫБАРЧАЙ КАМПАНІЯЙ.

АБ АПЛАЦЕ СТАРШЫНЬ КАЛГАСАЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР

Пастанова СНК БССР і ЦК КП(б)Б

1. Устанавіць наступныя прыкладныя размеры аплаты старшынь калгасаў у Беларускай ССР:

А. Зерневыя калгасы

а) налічваючы старшыням калгасаў працадні ў наступных размерах:

Калгасы з агульнай плошчай пасеву (азімых і яравых):

Да 100 гектараў	— 30	працадзён у м.
Ад 101 » да 300 гект.	35	»
» 301 » » 500 »	40	»
» 501 » » 700 »	45	»
» 701 » » 1000 »	50	»
» 1001 » » 1500 »	55	»
» 1501 » » 2000 »	60	»
Звыш 2000 гектараў	70	»

б) выплачваць старшыням калгасаў штомесячна грашовую даплату ў размеры:

Калгасы з агульнай сумай грошай, размеркаванай калгаснікам на працадні:

Да 5000 руб.	— 25 р.	у месяц
Ад 5001 да 10000 р.	— 50 р.	»
» 10001 » 30000 р.	— 75 р.	»
» 30001 » 50000 р.	— 100 р.	»
» 50001 » 100000 р.	— 150 р.	»
»100001 » 200000 р.	— 175 р.	»
»200001 » 300000 р.	— 200 р.	»
Звыш 300000 р.	— 250 р.	»

Б. Ільняныя і канаплянаводчыя калгасы

а) налічваючы старшыням калгасаў працадні ў наступных размерах:

Калгасы з агульнай плошчай пасеву (азімых і яравых):

Да 50 га	— 30	працадзён у м.
Ад 51 да 100 га	35	»
» 101 » 300 га	40	»
» 301 » 500 га	45	»
» 501 » 700 га	50	»
Звыш 700 га	60	»

б) выплачваць старшыням калгасаў штомесячна грашовую даплату ў размеры:

Калгасы з агульнай сумай грошай, размеркаванай калгаснікам на працадні:

Да 3000 руб.	— 25 р.	у месяц
Ад 3001 да 5000 р.	— 50 р.	»
» 5001 » 10000 р.	— 75 р.	»
» 10001 » 30000 р.	— 100 р.	»
» 30001 » 50000 р.	— 150 р.	»
» 50001 » 100000 р.	— 200 р.	»
» 100001 » 200000 р.	— [illegible]	»
Звыш 200000 »	— 250 р.	»

В. Гародн. і садаводчыя калгасы

а) налічваючы старшыням калгасаў працадні ў наступных размерах:

Калгасы з плошчай пасеву гароднiны або пладовых насаджэнняў:

Да 25 га	— 25	працадзён у м.
Ад 26 да 50 га	30	»
» 51 » 100 га	35	»
» 101 » 300 га	40	»
Звыш 300	45	»

б) выплачваць старшыням калгасаў штомесячна грашовую даплату ў размеры:

Калгасы з агульнай сумай грошай, размеркаванай калгаснікам на працадні:

Да 100000 р.	— 75 р.	у месяц
Ад 100001 да 200000	— 100 р.	»
» 200001 » 300000	— 150	»
» 300001 » 500000	— 200	»
» 500001 » 1000000	— 250	»
Звыш 1000000 р.	— 300	»

2. Выплата натуры і грашовай даплаты старшыням калгасаў [illegible]

3. Устанавіць, што старшыням калгасаў, [illegible]

4. Размер аплаты старшынь калгасаў грашыма і ў працаднях [illegible]

Старшыня СНК БССР **КАВАЛЕЎ.**

В. а. сакратара ЦК КП(б)Б **ВОЛКАЎ.**

Менск, 4 лістапада 1937 г.

СЛУЦКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА

ПЕРАДВЫБАРЧАЯ НАРАДА СЛУЦКАЙ ВЫБАРЧАЙ АКРУГІ АДНАДУШНА ВЫЛУЧЫЛА КАНДЫДАТАМІ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА САЮЗА ТАВАРЫША СТАЛІНА, тт. МОЛАТАВА, ВАРАШЫЛАВА, КАЛІНІНА, КАГАНОВІЧА, ЕЖОВА, ЖДАНАВА, БУДЗЁННАГА, БЛЮХЕРА, ВОЛКАВА, БЯЛОВА, МЕЗІСА, ЛЯВІЦКАГА І НАТАЛЕВІЧА І КАНДЫДАТАМІ У ДЭПУТАТЫ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ ТАВАРЫШАЎ КУЛАГІНА І РАЧОК

Памяшканне Дома Чырвонай Арміі святочна ўпрыгожана. Сюды сабраліся дэлегаты ад працоўных Слуцкай выбарчай акругі, [illegible]

Сакратар акругкама камітэта партыі [illegible]

Усяго на нарадзе выступіла 30 чалавек.

[illegible] дысменты ўсіх прысутных нарада прымае прывітальныя пісьмы правадыру і другу працоўных усяго свету Іосіфу Вісарыёнавічу Сталіну і таварышам Варашылаву, Молатаву, Калініну і Ежову.

Нарада прыняла рэзалюцыю, у якой пастанавіла вылучыць кандыдатамі ў дэпутаты Совета Саюза таварыша Сталіна, тт. Молатава, Варашылава, Калініна, Кагановіча, Ежова, Жданава, Будзённага, Блюхера, [illegible] выконваючы абавязкі старшыні акруговага выканаўчага камітэта т. Кулагін Міхаіл Васільевіч і кандыдатам у дэпутаты Совета Нацыянальнасцей па Слуцкай сельскай выбарчай акрузе вылучана знатная трактарыстка, член урада БССР і СССР т. Рачок Соф'я Пятроўна. **СЛІЎКАМЕР.**

АБ ПРЫСВАЕННІ ЗВАННЯ ГЕРОЯ СОВЕЦКАГА САЮЗА КАМАНДЗІРАМ РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА СССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт СССР **пастанаўляе:**

За ўзорнае выкананне спецыяльных заданняў урада па ўмацаванню абароннай магутнасці Совецкага Саюза і за праяўлены ў гэтай справе гераізм прысвоіць званне Героя Совецкага Саюза:

1. Маёру Лакееву Івану Аляксеевічу.
2. Лейтэнанту Аўрамовічу Абраму Грыгор'евічу.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР М. КАЛІНІН.

За сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР — Член Прэзідыума ЦВК СССР. А. АНДРЭЕЎ.

Масква, Крэмль.
3 лістапада 1937 г.

6-га лістапада 1937 г. у 6 гадзін вечара ў памяшканні Вялікага тэатра Оперы і Балета (пляц Парыжскай Комуны) адбудзецца

ЎРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭННЕ ПЛЕНУМА МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА

рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў сумесна з партыйным, комсамольскім, профсаюзным актывам і прадстаўнікамі ваенных часцей,

ПРЫСВЕЧАНАЕ XX ГАДАВІНЕ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ.

Уваход на пленум па спецыяльна выданых білетах, якія можна атрымаць у памяшканні Горсовета (вул. Карла Маркса, 16, пакой 52, 3 паверх) 5 лістапада з 6 гадзін вечара да 12 гадзін ночы і 6 лістапада з 10 гадзін раніцы.

ПРЭЗІДЫУМ МЕНГОРСОВЕТА.

XX ГОД ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ У СССР

(ТЭЗІСЫ ДЛЯ ПРАПАГАНДЫСТАЎ)

1. 25 кастрычніка (7 лістапада) 1917 года ў нашай краіне пачалася пераможная Вялікая соцыялістычная рэволюцыя. У пераможным узброеным паўстанні ў Петраградзе была звергнута ўлада буржуазіі і ўстаноўлена дыктатура пролетарыята. Упершыню ў свеце ўлада поўна перайшла ў рукі рабочага класа і бяднейшага сялянства, якія пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, на чале з Леніным і яго верным саратнікам Сталіным, звергнулі назаўсёды панаванне эксплаататараў—памешчыкаў і капіталістаў. Працоўныя Совецкага Саюза зламалі ўшчэнт «турму народаў», адстаялі краіну ў цяжкіх баях з рускай і міжнароднай буржуазіяй і пабудавалі соцыялізм, ператварыўшы краіну з убогай і бяссільнай у магутную і багатую соцыялістычную дзяржаву. Свае вялікія, сусветна-гістарычнага значэння, перамогі совецкі народ замацаваў у Сталінскай Канстытуцыі — Канстытуцыі соцыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян.

2. Старая царская Расія была краінай бяспраўя і свавольства, краінай, дзе неабмяжавана панавала самадзяржаўе, дзе кожны паліцэйскі прыстаў быў некаранаваным манархам, а цар — каранаваным жандарам, фабрыкі, заводы знаходзіліся ў руках кучкі багацеяў, якія бязлітасна эксплаатавалі мільёны рабочых. Катаржная праца і страшны біч беспрацоўя рабілі жыццё рабочых змрочным і беспрасветным. Лепшыя землі належалі памешчыкам і кулакам. Шматмільённае сялянства пакутвала ад малазямелля і беззямелля. Галеча і голад былі заўсёдным лёсам дзесяткаў мільёнаў працоўных сялян, закабаленых памешчыкамі і кулакамі. Пад падвойным ярмом сваіх і расійскіх памешчыкаў і буржуазіі пакутвалі прыгнечаныя нацыянальнасці. Эканамічная і палітычная адсталасць Расіі вяла да залежнасці рускага царызма і рускага капіталізма ад замежнага капітала. Улада памешчыкаў і капіталістаў асуджала краіну на поўкаланіяльнае існаванне. Самадзяржаўе зверска падаўляла ўсякі рух працоўных, якія зноў і зноў узнімаліся на барацьбу за лепшае жыццё і свабоду.

Старая Расія, каснеўшая ў цемнаце і невуцтве, многа раз бітая за адсталасць, была ачагом гнёту—і капіталістычнага, і каланіяльнага, і ваеннага. «У Расіі ўсясілле капітала злівалася з дэспатызмам царызма, агрэсіўнасць рускага нацыяналізма—з катаўніцтвам царызма ў дачыненні нерускіх народаў, эксплаатацыя цэлых раёнаў Турцыі, Персіі, Кітая — з захопам гэтых раёнаў царызмам, з вайной за захоп». **(Сталін)** [1]). Расія была вузлавым пунктам усіх супярэчнасцей імперыялізма, яна была «цяжарна рэволюцыяй больш, чым якая-небудзь іншая краіна». Іменна таму Расія з яе найрэволюцыйнейшым у свеце пролетарыятам стала радзімай большэвізма, ачагом ленінізма, радзімай тэорыі і тактыкі сусветнай пролетарскай рэволюцыі.

3. Вялікая соцыялістычная рэволюцыя была падрыхтавана і праведзена гераічнай большэвіцкай партыяй Леніна—Сталіна, якая вырасла на гранітнай тэарэтычнай аснове марксізма і прарабіла на працягу дзесяцігоддзяў аграмадную практычную гісторыю, якая па багаццю вопыту не мае роўнай сабе ў свеце.

Большэвікам удалося прывесці рабочы клас да перамогі ў кастрычніку 1917 года і арганізаваць дыктатуру пролетарыята таму, што яны на працягу сваёй слаўнай баявой гісторыі вялі непрымірымую барацьбу з усімі разнавіднасцямі рэфармізма і апартунізма, з эсэрамі і меншавікамі, з буржуазнымі нацыяналістамі, умацоўвалі сябе тым, што ачышчаліся ад меншавіцка-троцкісцкіх элементаў, і выкавалі жалезную рэволюцыйную дысцыпліну і маналітнае адзінства сваіх радоў.

[1]) І. Сталін. Пытанні ленінізма, 10-е выд., стар. 4.

ПАДРЫХТОЎКА ВЯЛІКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

4. Магутным паскаральнікам рэволюцыі з'явілася імперыялістычная вайна. Усім сваім цяжарам яна абрушылася асабліва на Расію. Векавая адсталасць Расіі — прамысловая, сельскагаспадарчая, ваенная — у першыя-ж месяцы вайны прычыніла нечуваныя пакуты працоўным. Дрэнна абучаная, кіруемая бяздарнымі і прадажнымі генераламі, без дастатковага запасу снарадаў і ўзбраення, руская армія пачала цярпець паражэнне за паражэннем. Безліч афяр на фронце, разарэнне сялян, галадоўка рабочых, яшчэ большае прыгнечанне нацыянальнасцей узмацнілі і абвастрылі ненавісць народа да царызма.

У часе імперыялістычнай вайны, парадзіўшай усеагульны крызіс капіталізма і выклікаўшай крах II апартуністычнага Інтэрнацыянала—крах апартунізма ў рабочым руху, толькі партыя большэвікоў, адзіная ва ўсім свеце, асталася вернай сцягу рэволюцыйнага марксізма, высунуўшы лозунгі: ператварэнне імперыялістычнай вайны ў вайну грамадзянскую, паражэнне свайго ўрада, стварэнне III Інтэрнацыянала.

Іменна ў гэты перыяд Ленін, апіраючыся на адкрыты і распрацаваны ім закон нераўнамернасці развіцця капіталізма ў эпоху імперыялізма, абаснаваў магчымасць перамогі соцыялізма ў адной, асобна ўзятай, краіне, маючы пры гэтым на ўвазе перш за ўсё Расію.

5. Абвастрэнне ўсіх супярэчнасцей у Расіі паставіла краіну непасрэдна перад буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыяй і стварыла ўмовы для паскарэння перарастання яе ў рэволюцыю соцыялістычную

У лютым 1917 года пад дружным націскам паўстаўшых народных мас, натхняемых большэвіцкай партыяй, пала самадзяржаўе, 300 з лішнім год заліваўшае Расію кроўю рабочых і сялян.

Рухаючымі сіламі другой рускай (лютаўскай) рэволюцыі, г. зн. класамі, зацікаўленымі ў давядзенні яе да канца, да поўнай ліквідацыі прыгонніцтва, былі пролетарыят і сялянства. Гэты саюз двух класаў быў аформлен у советах, стаўшых у першыя-ж дні рэволюцыі Советамі Рабочых і Салдацкіх (па сутнасці сялянскіх) Дэпутатаў.

Лютаўская рэволюцыя ажыццявіла большэвіцкі лозунг рэволюцыйна-дэмакратычнай дыктатуры пролетарыята і сялянства з той асаблівасцю, што побач з Советамі стаў буржуазны Часовы ўрад, якому перадалі ўладу эсэры і меншавікі, захапіўшыя кіраўніцтва Советамі ў сілу недастатковай свядомасці і арганізаванасці рабочага класа, у сілу ўцягнення ў рэволюцыю шырокіх дробнабуржуазных мас, палітычна раней спаўшых, забітых жахлівым гнётам царызма і абманутых «рэволюцыйнымі» фразамі меншавікоў і эсэраў.

Так узнікла двоеўладдзе: з аднаго боку Советы Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў, якія ўладалі фактычнай сілай і прадстаўлялі большасць народа, з другога боку — Часовы ўрад, урад буржуазіі і памешчыкаў, які ўступіў у барацьбу за поўны захоп улады ў свае рукі. Адзінай партыяй, якая змагалася за далейшае развіццё рэволюцыі, была партыя большэвікоў.

6. 4-га красавіка Ленін, які толькі нядаўна вярнуўся з доўгай эміграцыі, абвясціў свае славутыя, сусветна-гістарычнага значэння тэзісы, у якіх даў канкрэтны план барацьбы за перарастанне буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную, за пераход улады да Советаў.

Тэзісы Леніна былі сустрэты ў штыкі меншавікамі, а таксама здраднікамі Каменевым, Рыкавым, Пятаковым, якія даўно змагаліся з Леніным, з партыяй. Абараняючы буржуазію і капіталізм, яны выступілі супроць курса на перарастанне буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную, супроць курса на дыктатуру пролетарыята ў Расіі.

7. Усерасійская красавіцкая канферэнцыя большэвіцкай партыі (24—29 красавіка), якая прадстаўляла каля 80 тысяч членаў, прыняла ленінскі стратэгічны план, дадзены ў «красавіцкіх тэзісах», і нацэліла партыю на барацьбу за перарастанне буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную, на барацьбу за дыктатуру пролетарыята. Лозунг «Уся ўлада советам» быў на тым этапе стратэгічным лозунгам, ажыццяўленне якога азначала «разрыў блока меншавікоў і эсэраў з кадэтамі, утварэнне совецкага ўрада з меншавікоў і эсэраў (бо советы былі тады эсэра-меншавіцкімі), права свабоднай агітацыі для апазіцыі (г. зн. для большэвікоў) і свабодную барацьбу партый унутры советаў у разліку, што шляхам такой барацьбы ўдасца большэвікам заваяваць советы і змяніць склад совецкага ўрада ў парадку мірнага развіцця рэволюцыі» [2]). Лозунг «Уся ўлада Советам» меў задачай падвесці масы на вопыце іх уласнай барацьбы да дыктатуры пролетарыята. Галоўнай задачай моманту была ізаляцыя меншавікоў і эсэраў ад мас.

8. Буржуазны Часовы ўрад не мог і не хацеў вырашыць ні аднаго пытання рэволюцыі — ні кончыць вайну дэмакратычным мірам, ні даць зямлю сялянам, ні вывесці краіну з крызіса. Будучы, у сутнасці, простым прыказчыкам мільярдных фірм (Англія і Францыя), Часовы ўрад мог працягваць вайну амаль выключна на сродкі саюзнікаў, што ўзмацніла поўкаланіяльную залежнасць краіны ад замежных імперыялістаў. 18 красавіка міністр замежных спраў Мілюкоў апублікаваў ноту аб працягванні вайны сумесна з саюзнікамі «да пераможнага канца». Адразу ўскрылася супярэчнасць паміж імперыялістычным характарам Часовага ўрада і «добрасовесным абарончаствам» мас, па класаваму свайму становішчу не зацікаўленых у грабежніцкай вайне. Абманутыя масы вышлі на вуліцу з лозунгамі: «Далоў захватную палітыку!», «Далоў Мілюкова!». Спалоханая стыхійным абурэннем мас, буржуазія прадпрыняла манёўр, зволіўшы ў адстаўку Мілюкова і Гучкова. Меншавікі і эсэры для ратунку Часовага ўрада ўвялі ў яго сваіх прадстаўнікоў. Стварыўся кааліцыйны ўрад.

9. Атрымаўшы адкрытае падтрыманне меншавікоў і эсэраў, буржуазія пачала рыхтаваць наступленне на фронце. У барацьбе за захоп улады яна збірала ў тылу свае сілы, імкнучыся ў той-жа час вывесці з сталіцы рэволюцыйныя палкі.

Абурэнне мас нарастала. У Петраградзе рабочыя і салдаты рваліся на вуліцу, каб прадэманстраваць сваю волю перад адкрыўшымся I з'ездам Советаў і прапанаваць яму выгнаць з Часовага ўрада міністраў-капіталістаў і ўзяць усю паўнату ўлады ў свае рукі.

Улічваючы настрой мас, ЦК большэвікоў прызначыў дэманстрацыю на 10 чэрвеня. З'езд, на якім меншавікі і эсэры былі ў пераважнай большасці, забараніў дэманстрацыю. Падпарадкуючыся з'езду, большэвікі дэманстрацыю адмянілі. Меншавіцка-эсэраўскі з'езд, каб захаваць свой уплыў у масах, прызначыў у сваю чаргу, дэманстрацыю на 18 чэрвеня пад лозунгам «Давер'е Часоваму ўраду».

Надзеі меншавікоў і эсэраў не апраўдаліся: дэманстрацыя 18 чэрвеня дала поўны трыумф большэвікам. Вуліцы сталіцы запоўнілі больш поўмільёна дэманстрантаў пад лозунгамі: «Уся ўлада Советам» «Далоў 10 міністраў-капіталістаў». Пролетарыят і гарнізон сталіцы сталі большэвіцкімі.

10. Тэрмін дэманстрацыі быў выбран згоднікамі не выпадкова: 18 чэрвеня на фронце Керанскі пагнаў салдат у бой. З трывогай наглядаючы няўхільны рост уплыву большэвікоў і страту ўплыву меншавікамі і эсэрамі, буржуазія ў наступленні на фронце бачыла адзіную магчымасць пакончыць з рэволюцыяй. Буржуазія разлічвала, у выпадку поспеху наступлення, узяць усю ўладу ў свае рукі і раздавіць большэвікоў; у выпадку няўдачы ўзваліць усю віну на тых-жа большэвікоў, вызваць ненавісць да іх з боку абаронча настроеных мас і пакончыць з рэволюцыяй. Наступлення патрабавалі і англа-французскія саюзнікі, пагражаючы спыніць снабжэнне Расіі грашыма і баявымі прыпасамі і аддаць Японіі частку Сібіры.

[2]) І. Сталін. Пытанні ленінізма. 10-е выд., стар. 94.

11. Руская армія, кінутая сілком і ашуканствам у наспех падрыхтаванае наступленне, была разбіта пад Тарнопалем і, страціўшы да 60 тысяч афяр, у паніцы ўцякала. Генералы, якія прывялі армію да паражэння (Карнілаў, Дзенікін), якія не змаглі нават забяспечыць адступленне, віноўнікамі паражэння абвясцілі большэвікоў. Запалохваючы меншавіцка-эсэраўскіх міністраў тым, што пакінуць іх адных ва ўладзе, міністры-кадэты вышлі з урада, дабіваючыся гэтым крокам поўнага падтрымання ўсіх сваіх контррэволюцыйных планаў з боку эсэраў і меншавікоў.

Рабочыя і салдаты Петраграда, даведзеныя да адчаю неспыняючайся вайной, голадам і беспрацоўем, 3-га ліпеня стыхійна вышлі са зброяй на вуліцу. ЦК большэвікоў быў супроць выступлення, лічачы яго заўчасным. Але паколькі рабочыя і салдаты ўжо выступілі — большэвікі рашылі ўзначаліць рух мас, каб надаць яму мірны, арганізаваны характар.

Дэманстрацыя была абстрэлена войскамі, вызванымі з фронта меншавіцка-эсэраўскім ЦВК. Контррэволюцыя разграміла «Праўду» і памяшканне ЦК большэвікоў, абвясціла Леніна па-за законам, загнала большэвікоў у падполле, кінула ў турмы тысячы рэволюцыйных рабочых і салдат. Двоеўладдзе кончылася. Улада пры падтрыманні эсэра-меншавіцкіх советаў перайшла ў рашаючым месцы ў рукі контррэволюцыі.

12. Тактыку партыі на новым этапе рэволюцыі распрацаваў VI з'езд большэвікоў (26 ліпеня — 3 жніўня), які прадстаўляў 240 тысяч членаў партыі. Праследуемы ішчэйкамі ўрада, Ленін не мог быць на з'ездзе, але кіраваў ім з падполля. Непасрэдным кіраўніком з'езда быў таварыш Сталін. У справаздачы ЦК і дакладзе аб палітычным становішчы ён абаснаваў новы лозунг партыі. Мірны перыяд развіцця рэволюцыі кончыўся, меншавіцка-эсэраўскія советы поўнасцю падтрымалі контррэволюцыю; таму лозунг «Уся ўлада Советам» быў, па прапанове Леніна, часова зняты. Задачай дня стала ліквідацыя дыктатуры контррэволюцыйнай буржуазіі пролетарыятам і бяднейшым сялянствам шляхам паўстання.

Часовае зняцце лозунга «Уся ўлада Советам» ні ў якім разе не азначала адмаўлення ад улады советаў. Справа ішла аб даных советах, кіруемых эсэра-меншавікамі. Задача большэвікоў заключалася ў тым, каб заваяваць гэтыя советы і зрабіць іх большэвіцкімі.

Супроць курса на соцыялістычную рэволюцыю выступіла на з'ездзе невялікая група прыхільнікаў меншавіцкіх пазіцый Каменева і Троцкага, толькі-што прынятага ў партыю. Адмаўляючы соцыялістычны характар надыходзячай рэволюцыі, выходзячы з троцкісцкай тэорыі немагчымасці перамогі соцыялізма ў адной краіне, гэта група выступала супроць магчымасці перамогі соцыялізма ў нашай краіне (Праабражэнскі), асуджала рэволюцыю на правал, следам за Троцкім выступаючы супроць саюза рабочых і сялян (Бухарын).

З'езд большэвікоў, даўшы рашучы адпор капітулянтам у чоткіх выступленнях Сталіна, адстаяўшага ленінскае вучэнне аб перамозе соцыялізма ў адной краіне, нацэліў партыю на ўзброенае паўстанне.

13. Пасля ліпеньскай дэманстрацыі буржуазія пачала рыхтаваць ваенную дыктатуру для разгрому рэволюцыі. Кандыдатам у дыктатары быў высунут генерал Карнілаў, назначаны Часовым урадам Керанскага вярхоўным галоўнакамандуючым.

Мяцеж Карнілава, які рушыў 25 жніўня з фронта трэці казачы корпус на рэволюцыйны Петраград, выклікаў бурнае абурэнне мас. Большэвікі былі адзінай партыяй, арганізаваўшай рабочых і салдат на падаўленне карнілаўшчыны.

Разгром карнілаўскага мяцежа высока ўзняў аўтарытэт большэвікоў. Салдаты на фронце, сяляне ў тылу пераконваліся, што контррэволюцыя рыхтуе аднаўленне ў Расіі манархіі і што большэвікі — адзіная партыя, якая абараняе іх інтарэсы да канца. Пасля падаўлення карнілаўскага мяцежа быстра стаў нарастаць рэволюцыйны крызіс.

У краіне развівалася стачачная барацьба, якая непасрэдна ўпіралася ў праблему ўлады. Шырокай хваляй разлілося сялянскае паўстанне, узмацніўся рух прыгнечаных нацый, якім карнілаўшчына несла поўны крах надзей на вызваленне. З велізарнай быстрынёй рэволюцыянізавалася армія на фронце, матросы ва флоце падтрымлівалі большэвікоў. Карэнным чынам змяніўся склад советаў, адкуль масы адзывалі эсэра-меншавікоў і пасылалі большэвікоў. Петраградскі, Маскоўскі, Бакінскі советы, советы на Урале, Украіне, у Данбасе, Паволж'і сталі большэвіцкімі. Цэнтральным лозунгам барацьбы зноў стаў лозунг «Уся ўлада Советам», але цяпер гэты лозунг азначаў ужо заклік да ўзброенага паўстання супроць Часовага ўрада, за дыктатуру пролетарыята.

14. Контррэволюцыйны Часовы ўрад стаў ліхарадачна рыхтаваць другую карнілаўскую змову. З фронта перакідалі казакаў, спехам стваралі буржуазныя ўдарныя атрады, паскаралі фармаванне польскага корпуса з палякаў, служыўшых у рускай арміі, узбройвалі чэхаславацкі корпус з ваеннапалонных, рыхтавалі школы прапаршчыкаў і юнкерскія вучылішчы, умацоўвалі гарнізон Зімняга палаца, таемна падрыхтоўвалася заключэнне сепаратнага міру з Германіяй цаной продажу краіны, каб развязаць сабе рукі ў барацьбе з рэволюцыяй, цаной здачы Петраграда, каб ботам нямецкага імперыялізма раздавіць гераічны пролетарыят сталіцы.

Згоднікі прыкрылі падрыхтоўку контррэволюцыі скліканнем так званай дэмакратычнай нарады з прадстаўнікоў земстваў, гарадоў, кааперацыі, казакаў, гарадскіх дум, советаў.

15. Ленін, які зорка сачыў з падполля за развіццём рэволюцыі, з геніяльнай празорлівасцю разгадаў планы ворагаў. Улічваючы бурны рост уплыву большэвікоў на масы, большэвізацыю советаў, Ленін прызнаў момант цалкам наспелым для ўзброенага паўстання. [illegible] Цэнтральны [illegible] камітэты [illegible] неадкладна [illegible] ўзброенага [illegible] свае рукі.

Ленін, развіваючы ўказанні Маркса і Энгельса, заклікаў партыю глядзець на паўстанне як на мастацтва і старанна рыхтаваць яго тэхнічную старану.

15 верасня ЦК, [illegible] Сталіным, пры[illegible] рашэннем ад[illegible] Каменева [illegible] ЦК разаслаў [illegible] арганізацыям [illegible] падрыхтоўкі [illegible] арганізацыя [illegible] К. Е. Варашылава, [illegible] В. В. Куйбышэва, [illegible] Л. М. Кагановіча, у Іванава-Вазнесенскім раёне — М. В. Фрунзе, на [illegible] — С. М. Кірава, у Петраградзе [illegible] Цэнтральнага [illegible] на чале з таварышам Сталіным пад кіраўніцтвам таварышаў Свярдлова, Дзяржынскага, В. М. Молатава, Орджанікідзе, М. І. Калініна.

16. [illegible] паўстання [illegible] парламента, [illegible] радай; удзел [illegible] масах, [illegible] развіццё рэволюцыі [illegible] Рыкаву і іншым [illegible] рэволюцыі, ад[illegible] парламенце, [illegible] мабілізацыі [illegible] падрыхтоўку паўстання [illegible] з'езд советаў [illegible] Фінляндыі, [illegible] фронта. [illegible] гарадоў [illegible] канкрэт[illegible] большэвіцкім арганізацыям [illegible] выступлення [illegible] войск на [illegible] уладу, [illegible] указанне ЦК. [illegible] Чырвонай [illegible] работу сярод [illegible] Балтыйскім [illegible] і ў самым Петраградзе.

17. Ленін, па пастанове ЦК, 7 кастрычніка тайна прыбыў у Петраград для кіраўніцтва паўстаннем. Пасяліўся на канспіратыўнай кватэры ў Выбаргскім раёне. [illegible] 10 кастрычніка [illegible] трохмесячнай [illegible] пасяджэнні ЦК з [illegible] паўстанні. Большасцю [illegible] Зіноўева і Каменева [illegible] ленінскую рэзалюцыю:

«ЦК прызнае, што як міжнароднае становішча рускай рэволюцыі (паўстанне [illegible] Германіі, як крайняе праяўленне нарастання ва ўсёй Еўропе сусветнай соцыялістычнай рэволюцыі, затым пагроза міра імперыялістаў з мэтай удушэння рэволюцыі ў Расіі), так і ваеннае становішча (несумненнае рашэнне рускай буржуазіі і Керэнскага з К° здаць Піцер немцам), так і набыццё большасці пролетарскай партыяй у советах, — усё гэта ў сувязі з сялянскім паўстаннем і з паваротам народнага давер'я да нашай партыі (выбары ў Маскве), нарэшце яўная падрыхтоўка другой карнілаўшчыны (вывад войск з Піцера, падвоз да Піцера казакаў, абкружэнне Менска казакамі і інш.),—усё гэта ставіць у парадак дня ўзброенае паўстанне.

Прызнаючы такім чынам, што ўзброенае паўстанне непазбежна і ўпаўне наспела, ЦК прапануе ўсім арганізацыям партыі кіравацца гэтым і з гэтага пункту гледжання абмяркоўваць і вырашаць усе практычныя пытанні (з'езды Советаў Паўночнай вобласці, вывад войск з Піцера, выступленне масквічоў і менчан і т. д.)» [3]).

Рэзалюцыя ЦК была перададзена ў якасці дырэктывы абласным і губернскім камітэтам партыі.

18. Выконваючы дырэктыву ЦК партыі, Петраградскі большэвіцкі Совет 12 кастрычніка стварыў Ваенна-рэволюцыйны камітэт, які стаў легальным цэнтрам паўстання. Ваенна-рэволюцыйны камітэт разгарнуў узмоцненую падрыхтоўку да ўзброенага паўстання.

16 кастрычніка было склікана расшыранае пасяджэнне ЦК на чале з Леніным, сумесна з прадстаўнікамі Петраградскага камітэта, ваеннай партыйнай арганізацыі і прафсаюзаў. Стаяла пытанне аб ваенна-тэхнічнай падрыхтоўцы паўстання. Аднагалосна, супроць Зіноўева і Каменева, паўтарыўшых меншавіцкія довады супроць паўстання і соцыялістычнай рэволюцыі, сход ухваліў рэзалюцыю Леніна аб паўстанні ў бліжэйшыя-ж дні. У тую-ж ноч на пасяджэнні ЦК была выбрана «пяцёрка» — практычны цэнтр па кіраўніцтву паўстання на чале з таварышам Сталіным.

Разбітыя ў ЦК, Зіноўеў і Каменеў пайшлі на нечуванае здрадніцтва: яны апублікавалі 18 кастрычніка пісьмо аб сваіх рознагалоссях з Леніным, чым выдалі ворагу тайну падрыхтоўкі паўстання. Гэта было здрадай партыі, здрадай рабочаму класу. Ленін закляйміў Зіноўева і Каменева як «штрэйкбрэхераў» рэволюцыі і патрабаваў неадкладнага выключэння іх з партыі. Масы з агідай адвярнуліся ад здраднікаў рэволюцыі.

Папярэджаны гэтымі здраднікамі, вораг прыняў быстрыя меры: у горад увялі казакаў, выклікалі школы прапаршчыкаў і юнкерскія вучылішчы, разбілі горад на раёны, размясціўшы ў радзе месц конныя рэзервы, з фронта вызвалі войскі.

[3]) Ленін. Творы, т. XXI, стар. 330.

ПЕРАМОГА ВЯЛІКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

19. Ноччу на 21 кастрычніка Ваенна-рэволюцыйны камітэт назначыў сваіх камісараў [illegible] гарнізона з [illegible] 22 кастрычніка [illegible] штаб [illegible] камі[illegible] Часовага ўрада [illegible] кастрычніка [illegible] настрою [illegible] Петраградскага [illegible] згуртаванасць рабо[illegible] мітынгах [illegible] II з'езд [illegible] паказалі [illegible] падтрымае ўся [illegible]

20. [illegible] аб падрыхтоўцы [illegible] руках даных [illegible] Тайну гэту [illegible] прапана[illegible] Петра[illegible] паўстанне да [illegible] рашыць пы[illegible] таваўшамуся [illegible] чынам, ука[illegible] большэвікоў адбу[illegible] кастрычніка (дзень [illegible]). Часовы [illegible] пастанавіў [illegible] наступленне су[illegible] каб к вечару [illegible]

21. [illegible] кіраўніцтву паўстан[illegible] балбатлівасць [illegible] пазней 24 [illegible] з'езда Со[illegible]

22. [illegible] наступленне ра[illegible] (6 лістапада) [illegible] большэві[illegible] Сталіна [illegible] рэволюцыйныя сал[illegible] друкарні, і [illegible] «Рабочий [illegible] звергнуць Ча[illegible] казанню «Пя[illegible] загадзя [illegible] атрады [illegible] Неву, якія [illegible] адрэзаць [illegible] горада. Чыр[illegible] пункты, [illegible] набліжаючыся [illegible] тарану паў[illegible] Пет[illegible] арсеналам. [illegible] Чырвона[illegible] салдат паявілі[illegible] акружаю[illegible] некаторы[illegible] адцясняючы [illegible] кастрычніка [illegible] Ленін, вы[illegible] паўстання. [illegible] кастрычніка была рашаючай. Усе сілы Ваенна-рэволюцыйнага камітэта былі прыведзены ў рух. Рэволюцыйныя атрады чырвонагвардзейцаў і салдат планамерна занялі тэлеграф, тэлефонную станцыю, паштамт, электрастанцыі, вакзалы і іншыя важнейшыя пункты і дзяржаўныя ўстановы. Раніцай 25 кастрычніка ўвесь горад быў у руках паўстаўшых.

Керанскі збег. Міністры Часовага ўрада заселі ў Зімнім палацы.

У 10 гадзін раніцы 25 кастрычніка Ваенна-рэволюцыйны камітэт апублікаваў напісаную Леніным адозву:

«Часовы ўрад звергнут. Дзяржаўная ўлада перайшла ў рукі органа Петраградскага Совета рабочых і салдацкіх дэпутатаў — Ваенна-рэволюцыйнага камітэта, які стаіць на чале петраградскага пролетарыята і гарнізона.

Справа, за якую змагаўся народ: неадкладная прапанова дэмакратычнага міру, адмена памешчыцкай уласнасці на зямлю, рабочы кантроль над вытворчасцю, стварэнне совецкага ўрада, гэта справа забяспечана.

Няхай жыве рэволюцыя рабочых, салдат і сялян!» [4]).

Вестка аб перамозе рэволюцыі была перададзена па радыё і тэлеграфу на фронт, у Маскву, па ўсёй краіне, усюды ўзнімаючы рабочых і сялянскую беднату на паўстанне.

У 2 гадзіны 35 мінут дня 25 кастрычніка адкрылася надзвычайнае пасяджэнне Петраградскага Совета. На трыбуне паявіўся Ленін, правадыр партыі большэвікоў, натхніцель і кіраўнік першай у свеце пераможнай пролетарскай рэволюцыі. Сустрэты авацыямі, Ленін зрабіў кароткі даклад аб задачах улады советаў, закончыўшы яго заявай:

«Ад гэтага часу наступае новая паласа ў гісторыі Расіі, і дадзеная трэцяя руская рэволюцыя павінна ў сваім канчатковым выніку прывесці да перамогі соцыялізма» [5]).

У гэты час міністры ўрада Керанскага сядзелі ў Зімнім палацы ў чаканні дапамогі з фронта. Ленін распарадзіўся атакаваць апошні астравок буржуазнай улады. Па сігналу, дадзенаму халастым стрэлам з крэйсера «Аўрора», чырвонагвардзейцы, матросы і салдаты кінуліся на штурм Зімняга. Супраціўленне юнкероў і ўдарных часцей было зломлена. Паўстаўшыя ўварваліся ў палац і арыштавалі пасля поўначы ўсіх членаў былога ўрада буржуазіі і памешчыкаў.

У 10 гадзін 45 мінут вечара 25 кастрычніка ў Смольным адкрыўся II з'езд Советаў, які прадстаўляў пераважную большасць народа. З рук Ваенна-рэволюцыйнага камітэта ён прыняў уладу. Ноччу 26 кастрычніка на з'ездзе выступіў сустрэты бурай авацый і крыкамі «ўра» Ленін з дакладамі аб міры і зямлі. З'езд з вялізным энтузіязмам аднадушна прыняў напісаныя Леніным гістарычныя дэкрэты аб міры і аб зямлі і стварыў першы ў свеце рабоча-сялянскі ўрад, названы Советам Народных Камісараў, на чале з Леніным.

23. Ні адна рэволюцыя, ні адно паўстанне ў гісторыі класавай барацьбы не знала такога гераізма і арганізаванасці мас, такой геніяльнай празорлівасці правадыроў, дакладнай прадуманасці плана, распарадчасці і ініцыятывы кіраўнікоў, як Кастрычніцкае паўстанне. Кастрычніцкае ўзброенае паўстанне з'яўляецца класічным узорам прыстасавання марксісцкай тэорыі ўзброенага паўстання. **«Паўстанне, як і вайна, ёсць майстэрства»**, гэта патрабаванне Маркса і Энгельса [6]) лягло ў аснову ўсёй работы большэвікоў па падрыхтоўцы і правядзенню паўстання. Пад непасрэдным кіраўніцтвам Леніна быў загадзя падрыхтаван штаб паўстання, намечан план, расстаўлены сілы, арганізаван штурм. «Ніколі не іграць з паўстаннем, а, пачынаючы яго, знаць цвёрда, што трэба ісці да **канца**» — гэтае палажэнне Леніна цалкам праведзена ў кастрычніцкіх баях. «Неабходна сабраць **вялікую перавагу сіл** у рашаючым месцы, у рашаючы момант, бо іначай непрыяцель, які ўладае лепшай падрыхтоўкай і арганізацыяй, знішчожыць паўстанцаў» — гэта дырэктыва Леніна была поўнасцю ажыццёўлена. Большэвікі здолелі ў рашаючы момант сканцэнтраваць максімум сіл у сталіцы, каб стварыць перавагу рэволюцыйных войск над ворагам.

Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя дала выключны ўзор умення выбраць момант паўстання. Ленін, які бліскуча валодаў рэволюцыйнай дыялектыкай, разгадаў планы буржуазнага ўрада, вызначыў момант найбольшага хістання ў радах праціўніка і дабіўся пачатку і правядзення паўстання да таго моманту, калі папярэджаны здрадніцтвам Троцкага, Зіноўева і Каменева праціўнік ледзь не апярэдзіў рэволюцыю. «Трэба старацца захапіць знянацку непрыяцеля, улавіць момант, пакуль яго войскі раскіданы»— вучыў Ленін.

Кастрычніцкае паўстанне з'явілася ўвасабленнем імклівага, смелага наступлення на ворага. Крок за крокам ішло няўхільнае прасоўванне наперад, кожную гадзіну прыносячы паўстаўшым весткі аб новых перамогах, чым узнімаўся настрой атакуючых, а Часоваму ўраду прыносячы весткі аб растучай ізаляцыі, што дэмаралізоўвала ворага. «Раз паўстанне пачата, трэба дзейнічаць з найвялікшай **рашучасцю** і абавязкова, безумоўна пераходзіць у **наступленне**». «Абарона ёсць смерць узброенага паўстання». Так гаварыла ў Леніна асноўнае правіла паўстання [7]).

Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя, падрыхтаваная, арганізаваная і праведзеная партыяй Леніна—Сталіна, улічыла вопыт усіх паўстанняў, унікла памылак парыжскіх комунараў, ускрытых яшчэ Марксам, і ўвайшла ў скарбніцу сусветнага рэволюцыйнага пролетарыята, як узор бліскучага, неперазойдзенага, класічнага паўстання.

24. Уцёкшы на фронт Керанскі знайшоў падтрыманне толькі ў корпусе генерала Краснова, тым самым, што ў дні карнілаўскай авантуры ішоў на Петраград. Антысовецкі мяцеж Керанскага і Краснова, якія рушылі казакаў на сталіцы, быў падтрыман з тылу адзіным фронтам контррэволюцыі ад кадэтаў да меншавікоў і эсэраў, арганізаваўшых юнкерскае паўстанне 29 кастрычніка ў Петраградзе.

У гэты сур'ёзнейшы для рэволюцыі момант здраднікі Каменеў, Зіноўеў, Рыкаў пазвалі барацьбу супроць партыі і рабочага класа, за ліквідацыю пролетарскай дыктатуры, за перадачу ўлады ў рукі новага кааліцыйнага ўрада з удзелам меншавікоў і эсэраў. З мэтай дэзарганізацыі партыі і совецкага апарата, што ствараўся, гэтыя здраднікі і лакеі буржуазіі дэзертыравалі з работы. ЦК, на чале з Леніным, адкінуў прэч кучку капітулянтаў і дэзертыраў, не меўшую абсалютна ніякага падтрымання ў масах. Совецкая ўлада, вакол якой згуртаваліся найшырэйшыя народныя масы, ліквідавала паўстанне юнкераў на працягу некалькіх гадзін. Гарэўшыя рэволюцыйным энтузіязмам чырвоныя часці — чырвонагвардзейцы, матросы, салдаты — ва ўпартай барацьбе раздавілі першы антысовецкі мяцеж Керанскага — Краснова. Ленін асабіста кіраваў арганізацыяй барацьбы супроць белагвардзейскіх банд.

Рэволюцыя ахапіла ўвесь фронт, усю краіну. Большэвікі ўсюды ўзнялі пролетарыят і бяднейшае сялянства супроць улады Часовага ўрада. У прамысловых абласцях краіны — у Данбасе, у Іванава-Вазнесенскім раёне, на Урале контррэволюцыя не рашылася аказаць супраціўленне советам. У Маскве, у сілу большай арганізаванасці контррэволюцыі і хістанняў Ваенна-рэволюцыйнага камітэта, уступіўшага ў перагаворы з юнкерамі, падаўленне антысовецкага мяцежа, якое суправаджалася лютымі баямі, зацягнулася да 2 лістапада. На Беларусі, у радзе гарадоў Украіны і Паволж'я контррэволюцыя была разбіта. Пачалося «трыумфальнае шэсце совецкай улады» па ўсёй Расіі, якое выразілася ў паўсямесным звяржэнні ўлады буржуазіі і ўстанаўленні ўлады советаў ва ўсіх канцах неабсяжнай краіны.

25. Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя «адкрыла новую эпоху сусветнай гісторыі» **(Ленін)**. Яна з'яўляецца інтэрнацыянальнай рэволюцыяй. Значэнне яе ў гісторыі чалавецтва, у гісторыі рабочага класа і працоўных усіх краін няэмернае. Яна карэнным чынам павярнула гісторыю чалавецтва ад старога, капіталістычнага свету да новага, соцыялістычнага свету. Яна раскалола свет на дзве процілеглыя сістэмы: сістэму гінучага, паміраючага капіталізма і сістэму перамагаючага соцыялізма. Яна вырвала першыя 150 мільёнаў чалавецтва з чэпкіх лап крывавай, грабежніцкай вайны, ператварыўшы вайну імперыялістычную ў вайну грамадзянскую. Гэтым самым яна паказала народам усяго свету адзіны выхад з жахаў і бядот імперыялістычных войн.

«Мы маем права ганарыцца і лічыць сябе шчаслівымі тым, што нам давялося першымі **зваліць** у адным кутку зямнага шара таго дзікага звера, капіталізм, які заліў зямлю кроўю, давёў чалавецтва да

ПРАЦЯГ НА 3 СТР.

[4]) Ленін. Творы, т. XXII, стар. 3.

[5]) Ленін. Творы, т. XXII, стар. 4.

[6]) Гл. Маркс—Энгельс. «Рэволюцыя і контррэволюцыя ў Германіі», раздзел XVII.

[7]) Ленін. Творы, т. XXI, стар. 319—320.

XX ГОД ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ У СССР

(ТЭЗІСЫ ДЛЯ ПРАПАГАНДЫСТАЎ)

(ПРАЦЯГ)

...тату і адзічання, і які загіне немінуча і [illegible] (Ленін) [6]).

Вялікая соцыялістычная рэвалюцыя [illegible]

[6]) Ленін. Творы, т. XXIII, стар. 109.

[illegible] Вялікая соцыялістычная рэвалюцыя [illegible] марксісцка-ленінскай тэорыі. [illegible]

Вялікая соцыялістычная рэвалюцыя [illegible]

«Эра панавання II Інтэрнацыянала і соцыял-дэмакратызма ў рабочым руху скончылася.

Наступіла эра панавання ленінізма і III Інтэрнацыянала» [8]).

[8]) І. Сталін. Пытанні ленінізма, 10-е выд., стар. 209.

ПЕРАМОГА СОЦЫЯЛІЗМА Ў СССР—ВЫНІК 20-годдзя КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

26. Перамогшы пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі совецкая ўлада [illegible]

...ый і аддачы цэлых абласцей.

Дзеля ратунку рэвалюцыі ад разгрому ...манскім імперыялізмам, умацавання ...татуры пралетарыята і развіцця су... ...най рэвалюцыі, дзеля атрымання «пе... ...ышкі» для поўнага разгрому буржуазіі ...тры краіны і соцыялістычнай перабу... ...ы Расіі, совецкая ўлада ў сакавіку 1918 года заключыла ў Брэст-Літоўску ...цяжэйшы мір з немцамі. У барацьбе за ... большэвікі перамаглі лютае супра... ...ленне здрадніка Троцкага і яго падруч... ...«левых» комуністаў (Бухарын, Радэк, ...акоў), якія сваёй здрадніцкай палітыкай і авантурай штурхалі рэспубліку на ...бель, здраджваючы інтарэсам сусветнага пралетарыята, і тым самым пагоршылі ...вы міру.

Заваяваўшы перадышку, совецкая ўла... ...ўсю ўвагу сканцэнтравала на соцыя... ...ічным будаўніцтве, высунуўшы ўка... ...ыя Леніным рашаючыя задачы момант... учот і кантроль для арганізацыі соцыя... ...стычнай гаспадаркі, павышэнне пра... ...цыйнасці працы, арганізацыя соцыя... ...ычнага спаборніцтва, стварэнне Чыр... ...ай Арміі.

27. Перадышка аказалася нядоўгай. ...ялася паласа жорсткай грамадзянскай ...ны і ваеннай інтэрвенцыі замежных ...ск (1918—1920 гг.). Белагвардзейскія ...тышчы генералаў Краснова, Калчака, ...нікіна, Юдзеніча, Врангеля, падтрым... ...емыя імперыялістамі Германіі, Японіі, ...ліі, Францыі. Польшчы, збрушыліся на ...ецкую рэспубліку, імкнучыся звергнуць ...ецкую ўладу і закабаліць нашу радзі... ...замежнаму капіталу. Германскія імпе... ...лісты захапілі Совецкую Украіну, зні... ...чочы сёлы і вёскі, расстрэльваючы ...ячы рабочых і сялян, каб ператварыць ...іну ў сваю калонію. Драпежнікі японска... ...га імперыялізма захапілі Далёкі Ўсход, ...оска расправаўляючыся з рабочымі і сялянамі. Англійскія і французскія імперы... ...сты акупіравалі Архангельск, Одэсу, ...у, чэхаславакі і Калчак, стаўленікі ...ла-французскага імперыялізма, занялі Паволж'е, Урал, Сібір. Польскія паны ...ынствавалі на Беларусі і на Украі... ...захапілі Кіеў. Генерал Юдзеніч два ...ы падыходзіў да Петраграда, Дзенікін ...одаў поўднем краіны, пагражаючы ...цу рэспублікі — Маскве.

...овецкая краіна стала асаджаным ла... ...м, апаясаным вогненым кальцом ...тоў. Натхнёныя Вялікай соцыялі... ...чнай рэвалюцыяй, геранчна ўзняліся ...абарону сваёй радзімы рабочыя і ся... ...е. Дрэнна ўзброеныя, галодныя і ра... ...ія, але грозныя для ворагаў, палкі ...вонай Арміі тры годы вялі напружа... грамадзянскую вайну. У шматлікіх ... яны разграмілі ўсіх ворагаў нашай ...імы і адстаялі яе ад памешчыкаў і ...талістаў, ад замежных інтэрвентаў, ...міжнароднага імперыялізма. Замежныя ...кі інтэрвентаў, якія прадстаўлялі 14 ...талістычных дзяржаў, былі выкінуты з нашай краіны.

...ходзе барацьбы на палях баёў фар... ...ліся і раслі баявыя камандзіры і ка... ...ры Чырвонай Арміі. Большэвікі — ...ольшчыкі Клім Варашылаў і Міхаіл ...зе сталі баявымі правадырамі Чырвонай Арміі. Неўвядаемай славай пакрылі легендарныя Чапаеў і Шчорс, Блюхер і Будзённы, дзесяткі, сотні і тысячы ...ічных сыноў нашай краіны.

...равадыром і арганізатарам вялікіх ...мог Чырвонай Арміі была партыя ...шэвікоў на чале з Леніным, які не... ...эдна кіраваў справай абароны краіны. «Высокі гонар арганізатара нашых пе... ...т належыць... вялікаму калектыву ...явых рабочых нашай краіны — Ра... ...кай Комуністычнай партыі» (Сталін) [10]).

...ыключная роля ў будаўніцтве і пера... ...х Чырвонай Арміі належыць Сталіну. ...быў тварцом важнейшых стратэгічных

...плаваў, кіраўніком рашаючых баявых аперацый. [illegible]

[10]) І. Сталін. «Аб Кастрычніцкай рэвалюцыі». 1932 г., стар 60.

[11]) І. Сталін. «Аб Кастрычніцкай рэвалюцыі», 1932 г., стар. 31.

28. З шматгадовай грамадзянскай вайны совецкая ўлада выйшла пераможнай. Рэспубліка Советаў адстаяла сваё існаванне і незалежнасць. [illegible]

Новая эканамічная палітыка [illegible]

29. Наступіў перыяд барацьбы за соцыялістычную індустрыялізацыю краіны [illegible]

...ламічную незалежнасць краіны (1926—1929 г.г.). [illegible]

[illegible] І. Сталін. [illegible] XIV канферэнцыі РКП(б). Выд. 1925 г., стар. 25.

...класавага ворага. [illegible]

...чыных контррэвалюцыйных шкодніцкіх ар-ганізацыі, пралетарская дыктатура наносіла ўдар за ўдарам шкоднікам — саюзнікам кулака, агентуры інтэрвенцыяністкай буржуазіі. Партыя большэвікоў палепшыла совецкі апарат, вымятаючы з яго бюракратаў і перафарбаваўшыхся ворагаў. Бязлітасна выпрачваючы гніль і ламаючы руціну і коснасць у апараце профсаюзаў, большэвікі высока ўзнялі сцяг соцыялістычнага спаборніцтва.

Соцыялістычны горад па-новаму стаў памагаць вёсцы: партыя разгарнула магутнае будаўніцтва трактарных заводаў, арганізоўвала цэлую сістэму буйных зерносоўгасаў, шырока стала памагаць сялянам у справе арганізацыі калгасаў.

1929 год — «год вялікага пералому». Сваёй палітыкай партыя большэвікоў дабілася гістарычнага павароту сялянскіх мас у старану соцыялізма. «У калгасы пайшоў серадняк» (Сталін). У гістарычным выступленні Сталіна на канферэнцыі аграрнікаў марксістаў (27 снежня 1929 года) партыя большэвікоў абвясціла пераход ад палітыкі выцяснення кулацтва да палітыкі ліквідацыі кулацтва як класа на базе суцэльнай калектывізацыі.

30. Краіна ўступіла ў перыяд барацьбы за калектывізацыю сельскай гаспадаркі (1930—1934 гг.). Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна рабочыя і сяляне вырашылі найтруднейшую задачу соцыялістычнай рэвалюцыі — стварэнне соцыялістычнага ладу на вёсцы. Наступілі самыя вострыя класавыя бітвы з апошнім капіталістычным класам у нашай краіне. Кулак прабаваў павярнуць назад ко-

...з гісторыі [illegible]

У рэзультаце выканання першай пяцігодкі [illegible]

...танне «хто каго» у горадзе і на вёсцы вырашана на карысць соцыялізма канчаткова і беспаваротна. Адсталая краіна, не раз бітая за сваю адсталасць, ператварылася ў магутную соцыялістычную дзяржаву, аснашчоную першакласнай тэхнікай.

У другой пяцігодцы краіна прыступіла да канчатковай ліквідацыі рэшткаў капіталістычных элементаў і класаў наогул. На радзе ўчасткаў рэзка абвастрылася супраціўленне класавага ворага. Змянілася тактыка і формы яго барацьбы. Кулак прабаваў разлажыць калгасы знутры. Трацкісцка-зіноўеўскія і бухарынска-рыкаўскія падонкі стварылі свае падпольныя тэрарыстычныя, шпіёнскія і шкодніцкія цэнтры, якія дзейнічалі па заданню замежных фашысцкіх разведак.

Партыя большэвікоў павышае сваю рэволюцыйную пільнасць, праводзіць чыстку сваіх радоў, мацуе боездольнасць рабочага класа. Стварыўшы палітаддзелы МТС і соўгасаў, большэвікі вымелі з калгасаў кулацка-шкодніцкія элементы. Ператварыўшы калгасы ў большэвіцкія, партыя вывела калгасныя масы на шырокую дарогу заможнага жыцця. Біта апошняя буйная стаўка кулака, рухнула надзея імперыялістаў: калгасны лад перамог.

31. Совецкі Саюз уступіў у перыяд барацьбы за завяршэнне будаўніцтва соцыялістычнага грамадства і правядзення новай Канстытуцыі (1935 — 1937 гг.).

СССР стаў першай у Еўропе і другой ў свеце краінай па выпуску прамысловай прадукцыі. Нябачаную ў свеце карціну ўяўляе сельская гаспадарка нашай краіны, дзе сотні тысяч трактараў і дзесяткі тысяч камбайнаў працуюць на соцыялістычных палях, забяспечваючы перамогу ў барацьбе за 7—8 мільярдаў пудоў хлеба. На аграмадную вышыню ўзняты ўзровень матэрыяльнага дабрабыту народных мас. Мільёны працоўных авалодваюць вышынямі культуры, навукі і перадавой тэхнікі.

Совецкі Саюз ператварыўся ў краіну ўсеагульнай пісьменнасці. Магутны ўздым перажываюць нацыянальныя рэспублікі і вобласці, ліквідуючы гаспадарчую і культурную адсталасць. Ярка расцвіла нацыянальная па форме, соцыялістычная па зместу культура народаў СССР. Моцная і непарушная дружба народаў. Выраслі і вырастаюць тысячы і тысячы талентаў ва ўсіх галінах працы, навукі, культуры. Нарадзілася і вырасла новае пакаленне шчаслівых людзей, якія не знаюць, што такое жахі капіталістычнай катаргі і прыгнечання чалавека. Расце і шырыцца стаханаўскі рух. Зоркай стаіць на варце граніц Совецкай краіны непераможная Чырвоная Армія.

Сусветнагістарычныя перамогі народаў СССР запісаны ў вялікай Сталінскай Канстытуцыі —Канстытуцыі перамогшага соцыялізма. Совецкая Канстытуцыя з'яўляецца вынікам усёй папярэдняй гераічнай барацьбы рабочага класа і сялянства нашай краіны, праграмай і сцягам міжнароднага пралетарыята, зброяй для барацьбы з фашызмам.

Горда і непахісна ўзвышаецца Совецкі Саюз сярод свету капіталістычнай эксплаатацыі і імперыялістычнага разбою, як непрыступная цвярдыня, гатовая даць адпор любому ворагу. Фашысцкае звяр'ё рыхтуе новую сусветную бойню народаў, ужо зараз падаўляючы Абісінію, заліваючы кроўю палі гераічнай Іспаніі, мучачы і катуючы вялікі кітайскі народ.

Фашызму, які нясе з сабой вайну, голад, адзічэнне і варварства сярэднявякоўя, процістаіць Совецкі Саюз — аплот міру, надзея ўсяго перадавога і прагрэсіўнага чалавецтва, ударная брыгада сусветнага пралетарыята.

Перамогшая ў СССР сістэма соцыялізма нясе свету поўную свабоду і роўнапраўе народаў, найвялікшы росквіт культуры, нябачанае развіццё прадукцыйных сіл, небывалы ў гісторыі чалавецтва матэрыяльны добрабыт народаў, шчасце, вясёласць і радасць мільёнаў людзей, лёсам якіх у капіталістычнай сістэме з'яўляецца галеча, голад, роспач, пагібель.

***

З пачуццём законнай гордасці народы Совецкага Саюза аглядваюцца на пройдзены дваццацігадовы шлях барацьбы і перамог.

«Прыемна і радасна знаць, за што біліся нашы людзі і як яны дабіліся сусветна-гістарычнай перамогі. Прыемна і радасна знаць, што кроў, багата пралітая нашымі людзьмі, не прайшла дарма, што яна дала свае рэзультаты. Гэта ўзбройвае духоўна наш рабочы клас, наша сялянства, нашу працоўную інтэлігенцыю. Гэта рухае наперад і ўзнімае пачуццё законнай гордасці. Гэта ўмацоўвае веру ў свае сілы і мабілізуе на новую барацьбу для заваёвы новых перамог комунізма» [13]).

Інстытут Маркса—Энгельса—Леніна.

[13]) І. Сталін. Аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР. Даклад на Надзвычайным VIII Усесаюзным З'ездзе Советаў 25 лістапада 1936 г., выд. 1936 г., стар. 44.

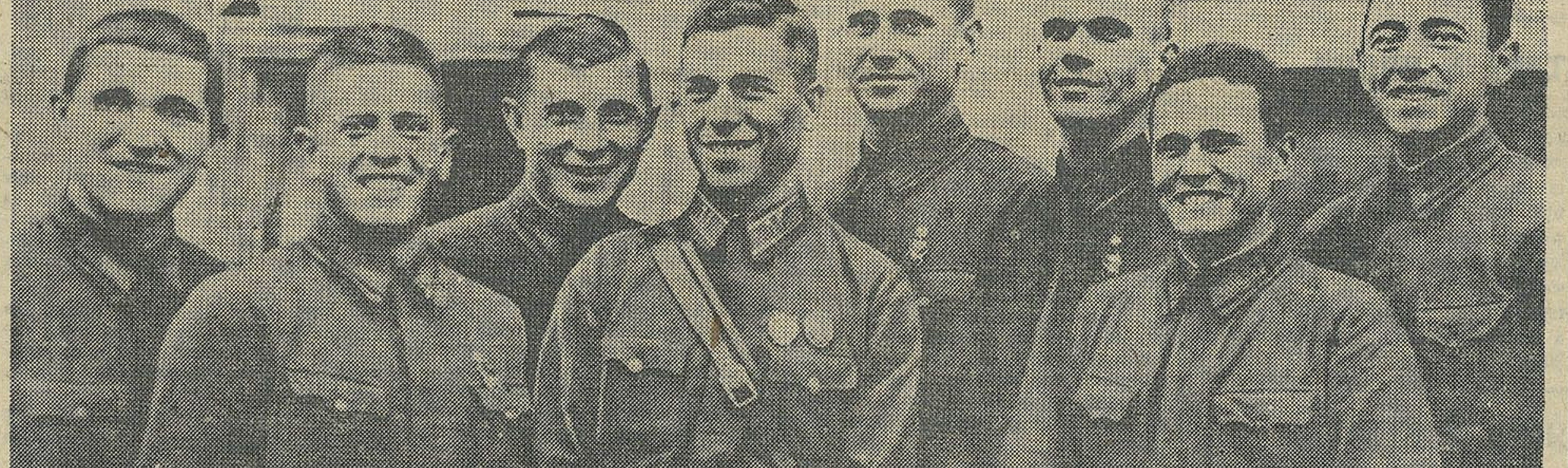

Група курсантаў Менскага ваеннага вучылішча, якія на выдатна скончылі вучобу і атрымалі званне лейтэнантаў. НА ЗДЫМКУ (злева направа): лейтэнанты-выпускнікі тт. Шчыгіроў, Жук, Левін, Пігулеўскі, Байталаў, Ізволаў і Якаўчык. Сярод іх (4-ы злева) ордэнаносец — маёр школы тав. Чэрноў. Фото Я. Салавейчыка.

ДА ВЫПУСКУ МЕНСКАГА ВАЕННАГА ВУЧЫЛІШЧА

НОВЫ АТРАД МАЛАДЫХ ЛЕЙТЭНАНТАЎ

У гэтыя дні ўся краіна рыхтуецца да найвялікшага свята XX-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі і да выбараў у Вярхоўны Совет СССР на аснове Сталінскай Канстытуцыі.

У гэтыя найвялікшыя гістарычныя дні наша вучылішча дае краіне новы атрад маладых лейтэнантаў Чырвонай Арміі, баявых кіраўнікоў і выхавальнікаў мас чырвонаармейцаў, беззаветна і да канца адданых партыі Леніна—Сталіна, камандзіраў-большэвікоў.

Калектыў камандзіраў, палітработнікаў, выкладчыкаў вучылішча, партыйная і комсамольская арганізацыі аддалі ўсе свае намаганні на тое, каб лейтэнант-выпускнік нашага вучылішча быў годным сынам нашай радзімы, здольным з чырвонаармейцаў выхаваць людзей, бязмежна адданых справе комунізма; «людзей, адданых совецкай уладзе, адукованых; людзей смелых, рашучых, якія не баяцца бядот і труднасцей; людзей, якія ненавідзяць ворагаў рабочага класа; людзей, для якіх яснасць мэты, настойлівасць у справе дасягнення мэтаў і цвёрдасць характару ламаюць усе і ўсякія перашкоды» (Сталін).

Гэту адказную і ганаровую задачу мы выканалі, згодна ўказанням вялікага правадыра таварыша Сталіна аб авалоданні большэвізмам, на аснове выхавання ў курсантаў высокай класавай пільнасці і найвялікшай нянавісці да праклятых гадаў, здраднікаў соцыялістычнай радзімы, фашысцкай трацкісцка-бухарынскай банды.

Мы дабіліся таго, што кожны курсант вучылішча, і ў першую чаргу выпускнік, напружанай і ўпартай работай забяспечыць дасягненне высокіх паказальнікаў у баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

За гады свайго існавання вучылішча дала Чырвонай Арміі тысячы падрыхтаваных камандзіраў. Не адзін выхаванец вучылішча ў рабоце паказаў адданасць сваёй радзіме, партыі Леніна—Сталіна. Вось што піша лейтэнант Чырвонай Арміі, выпускнік нашага вучылішча ў 1933 годзе тав. Курляндчык С. А., зараз узнагароджаны ордэнам «Знак Почета»:

«У маім жыцці чырвонай істужкай прайшлі гады прабывання ў школе. Тры годы напружанай ударнай вучобы прайшлі вельмі хутка і пакінулі самыя светлыя ўспаміны. З рабочага падростка я стаў камандзірам РСЧА. Цёплыя клопаты выкладчыкаў, камандзіраў на ўсё жыццё будуць у маёй памяці».

Выхаванец нашага вучылішча маёр Чарноў узнагароджан урадам у 1936 годзе ордэнам «Знак Почета», а ў 1937 годзе за асабліва выдатныя заслугі перад нашай радзімай узнагароджан ордэнам «Чырвоны Сцяг».

Паказальнікам спелай падрыхтаванасці выпускнікоў бягучага года заняць пасады камандзіраў РСЧА з'яўляюцца выдатныя водзывы камандзіраў часцей аб курсантах-стажорах. У найцяжэйшай абстаноўцы манёўраў курсанты-выпускнікі на пасадах сярэдніх камандзіраў з поспехам справіліся з кіраваннем сваімі падраздзяленнямі, паказалі прыклады самаадданасці і высокай вынослівасці. Пераважная маса выпускнікоў атрымала добрыя і выдатныя водзывы ад часцей, у якіх яны стажыраваліся.

За тры годы прабывання ў вучылішчы курсанты паказалі вялізны рост свайго развіцця. Гэта можна пацвердзіць прыкладамі. Вось выпускнік Рэўкоў. На выпускных іспытах ён па большасці дысцыплін атрымаў выдатныя ацэнкі, а па астатніх добрыя ацэнкі. Вось кандыдат партыі Шчыгіроў. Ён калгаснік, прыбыў у вучылішча з нізкай падрыхтоўкай. Сам ён рабіў усе намаганні, каб выйсці ў лік перадавых курсантаў. Ён скончыў на «добра» дзяржаўныя выпускныя іспыты і з гонарам апраўдае званне камандзіра-большэвіка. Гэта-ж можна сказаць і аб Левіну, Пігулеўскім і радзе другіх таварышаў.

Лепшыя курсанты выраслі ў палітычна моцных людзей, беззаветна адданых справе партыі Леніна—Сталіна. Курсанты-выпускнікі Рэўкоў, Баталаў, Гурэеў, Іваноў П. П. прыняты ў кандыдаты ВКП(б), а курсант Чорнаброўкін прыняты ў члены ВКП(б).

Партыйная і комсамольская арганізацыі вучылішча змагаліся за перадавую роль комуністаў і комсамольцаў у вучылішчы, у баявой і палітычнай падрыхтоўцы, сістэматычна наладжваюць індывідуальныя справаздачы комуністаў і комсамольцаў аб паспяховасці ў вучобе, дысцыпліне, рабоце над сваім ідэйна-палітычным ростам.

Як правіла, члены і кандыдаты партыі і комсамольцы на іспытах выяўляюць значна лепшыя веды, чым астатнія.

Аб высокім узроўні палітычнай свядомасці курсантаў гаворыць хоць-бы тое, што ўсе курсанты-выпускнікі паказалі на стажыроўцы сваё ўменне весці палітычную работу ў масах чырвонаармейцаў і весці масы за сабою.

Курсанты-выпускнікі — людзі фізічна здаровыя, вынослівыя, моцныя, валявыя. Амаль палова выпускнікоў — значкісты ГПА 2-й ступені.

Камандаванне, палітаддзел вучылішча, партыйная і комсамольская арганізацыі, увесь калектыў камандзіраў, выкладчыкі, начальніцкі склад упэўнены, што выпускнікі 1937 года сваёй большэвіцкай работай у часцях, бязмежнай любоўю да нашай соцыялістычнай радзімы, да правадыра народаў СССР і працоўных усяго свету вялікага Сталіна, апраўдаюць высокае званне лейтэнантаў РСЧА.

ЦЁМКІН,
камісар Менскага ваеннага вучылішча імя М. І. Калініна, палкавы камісар.

МАЯ МАРА ЗБЫЛАСЯ

Яшчэ з малых год я гарэў жаданнем стаць чырвоным камандзірам Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, аддаць усё сваё жыццё справе абароны нашых соцыялістычных граніц і вялікіх заваяванняў Кастрычніка. Гэта мара зараз ажыццяўляецца.

Сёння выпуск. Я з радасцю і гордасцю ганаруся вялікім званнем лейтэнанта. Ці мог калісьці дабіцца гэтага сын селяніна, сын чорнарабочага пры капіталізме? Вядома, не.

Я сын селяніна, сам рамонтны рабочы, працаваў на чыгуначным транспарце. Сёння святкую ўрачыстасць — прысваенне мне звання лейтэнанта, якое супадае з XX-годдзем Вялікага Кастрычніка і падрыхтоўкай да выбараў у Вярхоўны Совет па новай Сталінскай Канстытуцыі.

Усё што было маёй марай ажыццявілася. Вялікага звання ў краіне пераможнага соцыялізма можа дабіцца кожны працоўны нашай краіны. Я абавязваюся аддаць усё тое, што я атрымаў за перыяд вучобы ў вучылішчы, сваім байцам. У выпадку, калі нападзе вораг на нашу шчаслівую краіну, я першым стану грудзьмі на абарону нашых соцыялістычных граніц і вялікіх заваяванняў Кастрычніка. Пры выбарах у Вярхоўны Совет СССР аддам свой голас нашаму рулявому, любімаму бацьку і настаўніку, генію чалавецтва таварышу Сталіну і нашаму вялікаму легендарнаму палкаводцу — маршалу Совецкага Саюза Клімэнцію Ефрэмавічу Варашылаву.

Выпускнік Н. М. ЧАРНАБРОЎКІН.

ВЫСТУПЛЕНЕ тав. ЛІТВІНАВА НА БРУСЕЛЬСКАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

БРУСЕЛЬ, 3 лістапада. (БЕЛТА). Неадкладна пасля адкрыцця дзённага пасяджэння Брусельскай канферэнцыі старшыня прадаставіў слова тав. Літвінаву.

Тав. Літвінаў сказаў:

«З'явіўшыся сюды па запрашэнню ўдзельнікаў Вашынгтонскага дагавора і ў сілу рашэння Лігі нацый, я магу далучыцца да характарыстыкі далёкаўсходніх падзей, якую тут далі запрашаючыя дзяржавы і ў асаблівасці паважаны прадстаўнік Злучаных Штатаў. Мне няма патрэбы тут рабіць спецыяльную дэкларацыю, тым больш, што праблема, якая стаіць перад канферэнцыяй, была ўжо прадметам абмеркавання ў Жэневе, дзе і зарадзілася прапанова аб скліканні гэтай канферэнцыі і дзе было сказана ўсё, чаго вымагае становішча.

Совецкаму ўраду даводзілася не раз выказвацца як па агульнаму пытанню аб барацьбе з агрэсіяй, як з міжнародным з'явішчам, так і з поваду асобных выпадкаў актыўнага праяўлення гэтай агрэсіі. Усе гэтыя выказванні заўсёды былі інспіраваны выключна яго адданасцю ідэі міру. Гэта ідэя, несумненна, натхняе, за вельмі нямногімі выключэннямі, і ўрады астатніх дзяржаў, што стварае для іх агульную платформу і агульны зыходны пункт гледжання. Разыходжанні паміж імі пачынаюцца толькі тады, калі ўстае пытанне аб пераходзе ад агульнай ідэі да пытання аб найбольш эфектыўных метадах захавання міру або аднаўлення яго там, дзе ён аказваецца парушаным.

Ва ўсякім выпадку першым і немінучым крокам для прыняцця любых метадаў ёсць сумеснае абмеркаванне праблемы на міжнародных канферэнцыях або ў іншых арганізацыях. У некаторых выпадках самы факт склікання канферэнцыі для сумеснага абмеркавання з'яўляецца ўжо пэўным дзеяннем, маючым пэўную маральную каштоўнасць. Вось чаму я ад імя совецкага ўрада вітаю гэту канферэнцыю і выказваю падзяку бельгійскаму ўраду і яго міністру замежных спраў пану Спааку за працу, якую яны ўзялі на сябе па ажыццяўленню гэтай канферэнцыі, і за аказаны дэлегацыям прыём.

[illegible]

...ня, аб маральным задаваленні ініцыятараў і арганізатараў гэтых канферэнцый, аб сваіх уласных знешніх поспехах, якія не заўсёды супадаюць з поспехамі той справы, дзеля якой канферэнцыі заклікаены да жыцця. Больш таго, часамі наступае нават разыходжанне паміж гэтымі рознымі інтарэсамі; наступае нават момант, калі канферэнцыя або камітэт, якія павінны імкнуцца да знішчэння і перамагання агрэсіўных з'явішчаў, самі становяцца непрыкметна зброяй агрэсара, скарыстоўваючага іх у якасці шырмы і дапамогі для яго агрэсіўных дзеянняў.

Гэта здараецца, калі міжнародныя арганізацыі сутыкаюцца з самімі агрэсарамі ў спробах схіліць іх да змены іх пазіцый. У працэсе перагавораў, звязаных з паслядоўнымі ўступкамі агрэсару, можна перайсці тую чарту, на якую людзі, несумненна натхнёныя найлепшымі намерамі, скатваюцца незаўважна для сябе да пункту гледжання агрэсара, пачынаюць гаварыць яго мовай, па сутнасці апраўдваючы і заахвочваючы яго дзеянні.

Калі гутарка ідзе аб агрэсіўным наступленні адной дзяржавы на другую пры некаторай паспяховасці гэтага нападу, міжнароднай арганізацыі, каб дабіцца поспеху, няма нічога лягчэй, як сказаць агрэсару: «Вазьмі сабе сваю здабычу, тое, што захапіў сілай, і ды будзе мір з табой», а афяры агрэсіі: «Любі свайго агрэсара і не супраціўляйся злу». Але гэта можа быць знешнім поспехам для канферэнцыі, а не таржаством міру, не таржаством міралюбівых краін. Такія поспехі могуць толькі выклікаць новыя выпадкі агрэсіі і стварыць неабходнасць новых канферэнцый, і так бясконца. Заахвочванне і памнажэнне агрэсіі аблягчаецца яшчэ той акалічнасцю, што пры ўказаным мною ўхіленні міжнародных арганізацый з прамога шляху немінучы трэнні паміж міралюбівымі краінамі, якія вядуць да раз'яднання іх паміж сабой, і якія ў сваю чаргу лоўка скарыстоўваюцца агрэсарамі. Між тым, аб'яднанне міралюбівых краін асабліва неабходна ў такі момант, калі агрэсіўныя краіны ўсё больш і больш яднаюцца і згуртоўваюцца паміж сабой, ствараючы пагрозу ўсё боль[illegible]

ВАЕННАЯ ДЫКТАТУРА Ў ЯПОНІІ

[illegible]

НАСУСТРАЧ XX ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА

МАДРЫД ШАНУЕ СОВЕЦКІ НАРОД

[illegible]

ВЯЛІКАЕ СВЯТА ЎСІХ ПРАЦОЎНЫХ

[illegible]

ГАДАВІНА МАДРЫДСКАЙ ЭПАПЕІ

[illegible] ...здольныя часці. Пацярпеўшы няўдачу, фашысцкія сілы прабавалі прарваць фронт рэспубліканцаў у новым кірунку — на паўночны ўсход ад Мадрыда, у раёне Гвадалахары.

У сакавіку пачалося генеральнае наступленне італьянскага 40-тысячнага корпуса, узброенага сучаснай тэхнікай. Разгром італьянскага экспедыцыйнага корпуса пад Гвадалахарай з'явіўся бліскучай старонкай у гісторыі барацьбы іспанскага народа супроць інтэрвентаў. У ліпені г. г., [illegible]

[illegible] Мадрыд, у сувязі з гадавінай герайчнага супраціўлення горада фашысцкаму наступленню, цёплыя рэчы і харчаванне для размеркавання паміж шпіталямі, байцамі і насельніцтвам.

Старшыня картэсаў (парламента) Барыо звярнуўся да генерала Міяха, у сувязі з гадавінай абароны Мадрыда, з віншавальнай тэлеграмай, у якой ён адзначае герайчную абарону Мадрыда рэспубліканскай арміяй.

ДА XX ГАДАВІНЫ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

6 ЛІСТАПАДА (24 КАСТРЫЧНІКА) 1917 г.

Усе юнкерскія вучылішчы прыведзены ў баявую гатоўнасць.

Часовы ўрад аддаў загад аб расследаванні дзейнасці ваенна-рэвалюцыйнага камітэта. Крэйсер «Аўрора» атрымаў распараджэнне ўйсці з Петраграда.

Штаб ваеннай акругі апублікаваў загад аб адхіленні і аддані суду камісараў ваенна-рэвалюцыйнага камітэта, прызначаных у ваенныя часці. Важнейшыя пункты горада заняты юнкерамі. Загадана развесці масты і выключыць тэлефоны Петраградскага совета.

Ваенна-рэвалюцыйны камітэт аднавіў выпуск забароненых Часовым урадам газет «Рабочий путь» і «Солдат».

Па загаду ваенна-рэвалюцыйнага камітэта ўсе воінскія часці прыведзены ў баявую гатоўнасць.

На працягу ўсяго дня ідзе выдача зброі воінскім часцям Чырвонай гвардыі з арсенала Петрапаўлаўскай крэпасці.

Крэйсер «Аўрора» атрымаў загад ваенна-рэвалюцыйнага камітэта аб наводцы мастоў праз Неву.

Ваенна-рэвалюцыйны камітэт перайшоў у наступленне.

Вечарам Ленін прыбыў у Смольны.

Вечарам гэтага-ж дня таварыш Ленін напісаў пісьмо.

«Пісьмо членам Ц.К.»

«Таварышы!

Я пішу гэтыя радкі вечарам 24-га, становішча данельга крытычнае. Ясней яснага, што цяпер ужо па ісціне, прамаруджанне ў паўстанні смерці падобна».

І далей:

«Патрэбна, каб усе раёны, усе палкі, усе сілы мабілізаваліся зараз-жа і паслалі неадкладна дэлегацыі ў Ваенна-Рэвалюцыйны Камітэт, у Ц.К. большэвікоў, настойліва патрабуючы: ні ў якім разе не пакідаць улады ў руках Керэнскага і кампаніі да 25-га, ні ў якім разе; вырашаць справу сёння неадкладна вечарам або ноччу.

Гісторыя не даруе прамаруджання рэвалюцыянерам, якія маглі перамагчы сёння (і напэўна пераможуць сёння), рызыкуючы страціць шмат заўтра, рызыкуючы страціць усё».

(Ленін, т. XXI, стар. 362).

Таварыш Сталін у артыкуле «Што нам патрэбна» 6 лістапада (24 кастрычніка) пісаў:

«Надышоў момант, калі далейшае прамаруджанне пагражае гібеллю ўсёй справе рэвалюцыі.

Патрэбна цяперашні ўрад памешчыкаў і капіталістаў замяніць новым урадам рабочых і сялян.

Патрэбна цяперашні самазваны ўрад, народам не выбраны і перад народам не адказны, — замяніць народам прызнаным урадам, зыбраным прадстаўнікамі рабочых, салдат і сялян і адказным перад гэтымі прадстаўнікамі.

Патрэбна ўрад Кішкіна-Канавалава замяніць урадам советаў рабочых, салдацкіх і сялянскіх дэпутатаў».

(«Рабочий путь» № 44, 1917 г.).

ПРЫЕЗД ЗАМЕЖНЫХ ДЭЛЕГАЦЫЙ НА КАСТРЫЧНІЦКІЯ ЎРАЧЫСТАСЦІ

НЕГАРЭЛАЕ. 4 лістапада. (Кар. «Звязды»). Сёння з заграніцы прыбылі ў СССР на Кастрычніцкія ўрачыстасці першыя замежныя госці — чэхаславацкая рабочая дэлегацыя ў складзе 11 чалавек і швейцарская дэлегацыя з 4 чалавек.

Прыбыўшыя замежныя таварышы віталі сабраўшыхся для іх сустрэчы на станцыі Негарэлае пагранічнікаў, чыгуначнікаў, школьнікаў воклічамі: «Няхай жыве СССР!»

Адбыўся кароткі мітынг. Ад імя чэхаславацкіх рабочых з прывітаннем выступіў генеральны сакратар Саюза чыгуначных служачых, соцыял-дэмакрат Францішак Немец. Прадстаўнік швейцарскай дэлегацыі Мінусек вітаў сабраўшыхся ад імя швейцарскага таварыства прыяцеляў СССР.

Швейцарская дэлегацыя вязе з сабой падарунак працоўным СССР — вялікую карціну, выкананую маслянымі фарбамі, на якой паказан дом у Цюрыхе, дзе ў 1916—1917 гг. жыў Уладзімір Ільіч Ленін.

Падарунак чэхаславацкіх прыяцеляў СССР—«Дошка славы», зробленая па эскізах прафесара Яраслава Бенда, некальк дзён таму назад адпраўлена ў СССР.

КАСТРЫЧНІЦКІЯ СВЯТЫ Ў МЕНСКУ

Менская гарадская кастрычніцкая камісія зацвердзіла наступны план святкавання XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі па г. Менску.

6 лістапада ўвечары ў новапабудаваным тэатры Оперы і Балета на плошчы Парыжскай Комуны адбудзецца **ўрачысты пленум Менскага Гарадскога Совета** сумесна з прадстаўнікамі партыйных, прафесіянальных арганізацый і часцей гарнізона. Запрашальныя білеты выдаюцца ў райкомах КП(б)Б.

7 лістапада, у 11 гадзін раніцы, на плошчы імя Леніна адбудзецца парад часцей Менскага гарнізона. Пасля парада— **агульна-гарадская дэманстрацыя** працоўных г. Менска.

У гэты-ж дзень у 5 гадзін вечара ў Доме ўрада адкрываецца **Усебеларуская выстаўка**, прысвечаная XX гадавіне Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі.

7 лістапада, у 8 гадзін вечара, у тэатры Оперы і Балета адбудзецца вялікі канцэрт для дэлегацый калгаснікаў БССР і стаханаўцаў фабрык і заводаў горада.

8 лістапада, у 12 гадзін дня, у тэатры Оперы і Балета адбудзецца **мітынг,** прысвечаны XX гадавіне Кастрычніка, удзелам дэлегацый калгаснікаў, стаханаўцаў горада і часцей гарнізона. Пасля мітынга — выступленні ўдзельнікаў Усебеларускай алімпіяды рабочай і калгаснай самадзейнасці.

8 лістапада, у 8 гадзін вечара, у тэатры Оперы і Балета наладжваецца вялікі канцэрт для стаханаўцаў і чырвонаармейцаў.

7 і 8 лістапада, ад 6 гадзін вечара да 12 гадзін ночы па Ленінскай вуліцы і на плошчы ля Дома Чырвонай Арміі арганізуюцца масавыя гулянні і танцы.

На ўскраінах горада арганізуюцца адкрытыя кіносеансы.

6 і 8 лістапада ва ўсіх кінотэатрах горада адбудуцца кіносеансы для школьнікаў.

Для дэлегацый калгаснікаў БССР 5 лістапада арганізуецца вечар сустрэчы з пагранічнікамі, а 6-га — вечар сустрэчы з байцамі Чырвонай Арміі.

Намеснік адказнага рэдактара І. М. ОФЕНГЕЙМ.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

НАНКІН, 4 лістапада (БЕЛТА). Атака японскіх войск на Сіньхоу (правінцыя Шаньсі) адбіта кітайскімі войскамі. Як перадаюць з фронта, жорсткія баі ідуць у ваколіцах Янцюаня і Піндзінчжоу. У выніку баёў каля Гуанцзуна (у правінцыі Хэбей) абодва бакі панеслі вялікія страты. Японскія самалёты бамбардыравалі Сюйчжоу і Хайчжоу, на Лунхайскай чыгунцы. Каля Сайчжоу кітайцамі збіт японскі самалёт. Тры японскія лётчыкі ўзяты ў палон.

БЕЛДЗЯРЖДРАМТЭАТР
Прэм'ера — «САЛАВЕЙ»
5/XI — абанем. № 39, 6/XI — абанем. № 40 7/XI — абанем. № 41, 8/XI — абанем. № 42.
Пачатак у 8 г. веч.

Дзіцячы гукавы кінотэатр
ДАЧКА ПАРТЫЗАНА
Ад 6 лістапада
ДУМА ПРА КАЗАКА ГАЛОТУ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
ДУМА пра КАЗАКА ГАЛОТУ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
МЫ З КРАНШТАТА

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ШАХЦЕРЫ.

Гукавы кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА" | Ад 5 лістапада,
НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ, вытворчасці БЕЛДЗЯРЖКІНО, 1397 г.
„САЛАВЕЙ"
Сцэнарый: З. Бядуля, Н. Таўбэ
Рэжысер Э. Аршанскі
У ГАЛ. РОЛЯХ:
П. Масоха (нар. арт. рэсп.), В. Гардзін, М. Стрэлкова, Н. Ардзі, Н. Надэмскі (заслуж. арт. рэсп.), А. Кострычкін, Ф. Чагін
У праграме — НОВЫ ЖУРНАЛ САЮЗКІНОХРОНІКІ.
6, 7 і 8 лістапада — ДАДАТКОВЫЯ ДЗЕННЫЯ СЕАНСЫ.

Гукавы кінотэатр «Спартак»
Ад 6 лістапада
МАСТАЦКІ ГУКАВЫ ФІЛЬМ
ТРЫНАЦЦАЦЬ
у 9 частках.
7 лістапада — 5 сеансаў.

Гукавы кінотэатр „ПРАЛЕТАРЫЙ". | Ад 6 лістапада
ЮБІЛЕЙНЫ МАСТАЦКА-ДАКУМЕНТАЛЬНЫ ФІЛЬМ, вытворчасці БЕЛДЗЯРЖКІНО
ЧЫРВОНЫ ДАЗОР
Рэжысеры: Шмідтгоф і Гаўронскі. Аператары Шлюглейт і Гарэлік. Гукааператар Рогаў.
У карціне заснята ВЫСТУПЛЕННЕ ОРДЭНАНОСНАГА ІНСТЫТУТА ФІЗКУЛЬТУРЫ БССР НА ЧЫРВОНАЙ ПЛОШЧЫ.
Слухайце новыя песні кампазітара А. ТУРАНКОВА: «ПЕСНЯ ПАГРАНІЧНІКАЎ», «НАШИ ДЕВУШКИ».

Дзіцячы гукавы кінотэатр | Ад 6 лістапада
новы гукавы мастацкі фільм
ДУМА пра КАЗАКА ГАЛОТУ

НА ПАДСТАВЕ ЗАГАДА НА РКОМСОЎГАСАЎ БССР АД 14 ВЕРАСНЯ 1937 Г.
МАГІЛЕЎСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ «СОЎГАССНАБЖЭННЕ» НКСГ БССР
ЛІКВІДУЕЦЦА.
Усе арганізацыі, установы і прадпрыемствы, якія маюць прэтэнзіі, павінны прад'явіць іх да 15 лістапада 1937 г.
Пасля ўказанага тэрміна ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.
Адрас ліквідкома: г. Магілеў, БССР, Ленінская, 64, ліквідком магілеўскага аддзялення «Соўгасснабжэння» НКСГ БССР.
ЛІКВІДКОМ.

патрэбны
ТЭХНІКІ-БУДАЎНІКІ і начальнік планавага аддзела.
Звяртацца: г. Віцебск, Суражскі завулак № 6, трэст Будматэрыялаў № 2.

ПРАЦЯГНУТ ПРЫЁМ ЗАЯЎ
на аднагадовыя ПЕДКУРСЫ ВЫКЛАДЧЫКАЎ ГІСТОРЫІ і БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ і ЛІТАРАТУРЫ пры Магілеўскім пед-інстытуце.
ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНСКІ МЯСАКАМБІНАТ
Галоўмяса Наркамхарчпрома СССР
ВЫПУСКАЕ ДА КАСТРЫЧНІЦКІХ СВЯТ
АСАРТЫМЕНТ ДА 50 ГАТУНКАЎ КАЎБАСНЫХ ВЫРАБАЎ:
ПОЎКАПЧОНЫЯ ВЫРАБЫ:
СВІНАКАПЧОНАСЦІ:
ВАРАНЫЯ ВЫРАБЫ
ФАРШЫРОВАНЫЯ:
ЗЕЛЬЦЫ:
ЛІВЕРНЫЯ:

[illegible]
ПАТРАБУЙЦЕ [illegible]

У ДНІ ПЕРАДСВЯТОЧНАГА ГАНДЛЮ
МЕНСКАЯ КАНТОРА БЕЛПРАМГАНДЛЯ
ВЫПУСКАЕ
вялікі асартымент высокаякасных тавараў
АБУТАК—мужчынскі, жаночы і дзіцячы ўсіх гатункаў і размераў.
ЖАНОЧЫЯ КАПЯЛЮШЫ і ТРЫКАТАЖ.
[illegible]